

Affaldsplan 2010 - 2020

Sønderborg Kommune

Forord

Affaldsplan 2010-2020 er en del af Sønderborg Kommunes samlede indsats på miljøområdet. Affaldsplanen beskriver, hvordan Sønderborg Kommune vil håndtere kommunens affald.

Affaldsplanen bliver brugt i hverdagen, som et styrings- og planlægningsværktøj og skal medvirke til, at vi når vores mål.

Målsætningerne i planen skal sikre miljø, klima og borgertilfredshed indenfor affaldsområdet. Sønderborg Kommune har en målsætning om at være CO₂-neutral på energiområdet i 2029. Det betyder, at der blandt andet skal sættes øget fokus på udledningen af CO₂ fra håndteringen af det affald, der dannes i kommunen.

Som den største arbejdsplads i kommunen vil vi gå i front og gøre en særlig indsats i vores egne institutioner. Indsatsen indebærer dels øget fokus på det affald, der dannes, herunder om noget af affaldet helt kan undgås og bedre sortering af det affald, der ikke kan undgås.

1	Indledning	5
1.1	Planens opbygning	6
1.2	Rammer for affaldsplanen	7
1.2.1	Affaldsbekendtgørelsen	7
1.2.2	Affaldsstrategi	8
1.2.3	Kommunale strategier og politikker	8
1.3	Inddragelse af borgere	8
1.4	Vurdering af miljøpåvirkninger	9
2	Siden sidste affaldsplan	10
2.1	Gennemførte initiativer – husholdningsaffald	10
2.2	Gennemførte initiativer – erhvervsaffald	11
2.3	Fortsætter i denne plan	11
2.4	Sigtelinjer er opfyldte	12
2.4.1	Totale mængder affald	12
2.4.2	Husholdningsaffald	13
2.4.3	Erhvervsaffald	15
3	Målsætninger, fokusområder og initiativer	17
3.1	Målsætninger	17
3.2	Fokusområder og initiativer	18
3.3	Mindske stigningen i affaldsmængderne med 1 %-point	19
3.3.1	Fokusområde: Adfærdsændring hos forbrugere og erhverv	19
3.3.2	Fokusområde: Kommunens institutioner	21
3.4	Forbedre kvaliteten af det affald, der dannes	22
3.4.1	Fokusområde: Mere miljø for pengene hos erhverv og forbrugere	22
3.4.2	Fokusområde: Kommunens institutioner	24
3.5	Øge genanvendelsen	24
3.5.1	Fokusområde: Det skal være let at sortere husholdningsaffald	25
3.5.2	Fokusområde: Haveaffaldet skal holdes hjemme	26
3.5.3	Fokusområde: Bedre sortering hos erhverv	26
3.5.4	Fokusområde: Mindre mængder affald til deponi	27
3.6	Hold kommunen ren	28
3.6.1	Fokusområde: Kommunen, herunder især bykerne og rekreative arealer, skal holdes rene	28
3.7	Handlingsplan	29
4	Kortlægning og prognose	32
4.1	Totale mængder affald	32
4.2	Prognose	34
4.3	Husholdningsaffald	34
4.3.1	Have- og grenaffald	37
4.3.2	Farligt affald	38
4.3.3	Ordninger for husholdningsaffald	38
4.4	Resultat af borgerinddragelse	39
4.5	Erhvervsaffald	40
4.5.1	Ordninger for erhvervsaffald	42

5	Anlæg og kapaciteter	43
5.1	Containerpladser	43
5.2	Miljøstationer	44
5.3	Sønderborg Kraftvarmeværk	44
5.3.1	Sikring af forbrændingskapacitet	45
5.4	Skodsbøl Deponi.....	46
5.4.1	Sikring af deponeringskapacitet.....	47
5.5	Økonomi.....	48
6	Processen bag planen	49
7	Ordforklaring	51
Bilag	53
Bilag 1	status på mål i Affaldsplan 2005 - 2008.....	54
	Status på mål for husholdningsaffald.....	54
	Status på mål for erhvervsaffald	57
Bilag 2	Økonomi.....	61
	Kommunes udgifter til håndtering af affald i 2008.....	61
	Renovationsbidrag – 2009	62
Bilag 3	Økonomiske konsekvenser af og fordeling af ansvar for tiltag.....	63
Bilag 4	Spørgeskemaundersøgelse.....	72

1 Indledning

Det er fjerde gang, at Sønderborg Kommune udarbejder affaldsplan. Tidligere var det et samarbejde mellem ASA og de 7 Alssundkommuner (Augustenborg, Broager, Gråsten, Nordborg, Sundeved, Sydals og Sønderborg). Efter sammenlægningen af de syv kommuner udarbejdes planen nu af Sønderborg Kommunes miljøafdeling i samarbejde med Sønderborg Forsyning, der overtog ASA's forpligtelser og opgaver i januar 2009.

Efter kommunesammenlægningen dækker Sønderborg Kommune et areal på 497 km². I 2006 var der i alt 76.598 indbyggere fordelt på 35.321 husstande.

Figur 1.1: Kortoversigt over de 7 Alssundkommuner

Affaldsplanen gælder for perioden 1. januar 2010 til 31. december 2020, dog med fokus på perioden 1. januar 2010 til 31. december 2012. Miljøstyrelsen har udsat fristen for, hvornår affaldsplanerne skal vedtages til 1. januar 2010. Baggrunden for denne beslutning er, at der sker mange ændringer på affaldsområdet, som skal med i kommunernes affaldsplaner.

1.1 Planens opbygning

Planen er delt op i følgende kapitler. Kapitlerne kan læses uafhængigt af hinanden:

1. [Indledning](#), som giver en introduktion til affaldsplanen.
[Rammer for affaldsplanlægningen](#) beskriver forudsætningerne for Affaldsplan 2010-2020. Herunder det juridiske grundlag og sammenhængen til andre kommunale planer og strategier.
2. [Status på sidste plan](#) beskriver målene fra sidste plan og i hvilken grad de er opfyldt eller videreføres i denne planperiode.
3. [Kommunens målsætninger og indsatsområder](#) er planens fremadrettede omdrejningspunkt. Her beskrives indsatsområderne i planen sammen med fokusområder.
4. [Kortlægning og prognose](#) indeholder en kortlægning af affaldsmængderne i Sønderborg Kommune (sammensat af tal fra de 7 gamle Alssundkommuner). Afsnittet beskriver udviklingen igennem årene fra sidste plan og hvordan udviklingen forventes at være i fremtiden. De eksisterende ordninger beskrives ligeledes.
5. [Anlæg og kapacitet](#) beskriver de eksisterende anlæg i kommunen. Kapaciteten på Sønderborg Kraftvarmeværk og Skodsbøl Deponi vurderes ligeledes.
6. [Processen bag planen](#), hvor hele forløbet for arbejdet med planen er beskrevet
7. [Ordforklaring](#).

Bilag

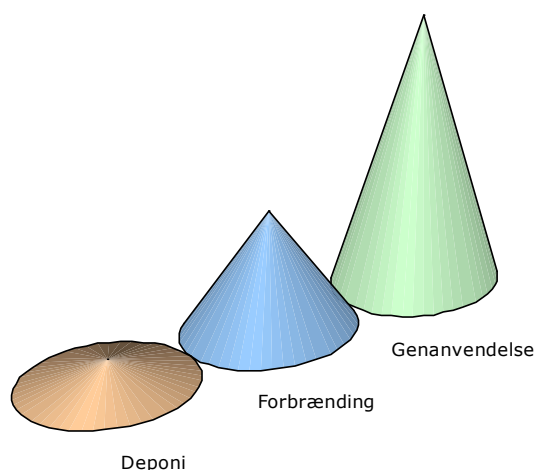
1.2 Rammer for affaldsplanen

Affaldsplanen skal fungere som et samlende dokument for kommunens indsatser på affaldsområdet. Den skal favne både overordnede kommunale målsætninger og den generelle udvikling på området.

1.2.1 Affaldsbekendtgørelsen

Affaldsplanen er udarbejdet på baggrund af en bestemmelse i [Affaldsbekendtgørelsens](#) § 5. I bekendtgørelsen står der, at kommunerne hvert fjerde år skal udarbejde en plan for den kommunale affaldshåndtering. Planen skal række 12 år frem i tiden. Derfor indeholder planen en prognose for årene 2012-2020.

Strukturen i kommunens affaldshåndtering tager udgangspunkt i Miljøstyrelsens affaldshierarki. Det vil sige, at genbrug og genanvendelse skal prioriteres højest.

Vidste du, at...

Affaldshierarkiet rangordner måderne at behandle affald på, alt efter hvor godt det er for miljøet?

Øverst i hierarkiet er genanvendelse, som er bedre end forbrænding med nyttiggørelse. Deponi, hvor der ikke sker nogle former for nyttiggørelse af ressourcer ligger nederst i hierarkiet. Det bedste er selvfølgelig helt at forebygge, at affaldet opstår, eller at genbruge ting i stedet for at smide dem væk.

Princippet i affaldshierarkiet er fælles for alle EU-lande. Grundtanken er, at vi skal prøve at flytte behandlingen af affaldet så langt op i hierarkiet som muligt.

1.2.2 Affaldsstrategi

Miljøstyrelsen har udsendt 1. del af en National Strategi på affaldsområdet. Strategien fokuserer på Regeringens affaldspolitik, der er bygget op om temaerne; miljø, klima og sundhed.

Målsætningerne i Affaldsstrategi 2005-2008 danner sammen med målsætningerne i den nye affaldsstrategi udgangspunkt ved udarbejdelse af Affaldsplan 2010-2020. Herunder kan nævnes nogle sigtelinjer for affaldsmængder til forbrænding, deponering og genanvendelse. De enkelte sigtelinjer er beskrevet i detaljer i afsnit 3.4.

1.2.3 Kommunale strategier og politikker

Udover de krav, der er fastsat i bekendtgørelsen, skal affaldsplanen også leve op til de strategier og politikker, der er i kommunen. Ved vedtagelsen af kommunens energiplan blev det besluttet at arbejde efter 100 % genanvendelse af kommunens affald.

Dertil kommer, at Sønderborg Kommune har besluttet at ville være CO₂-neutral i 2029.

1.3 Inddragelse af borgere

En affaldsplan er til for kommunens borgere. Den skal blandt andet være med til at sikre, at kommunens håndtering af affald foregår på en miljømæssig og økonomisk forsvarlig måde og at der sker en fortsat udvikling i affaldssystemet. Kommunens borgere har en del af ansvaret for, at affaldsordninger og nye initiativer bliver succeser – blandt andet ved at ændre adfærd på forskellige områder i hverdagen.

Vi har inddraget kommunens borgere ved en spørgeskemaundersøgelse, som har ligget på kommunens hjemmeside i 3 uger. For at henlede borgernes opmærksomhed på spørgsmålene har der været skrevet i lokalavisen, og der har været indslag i lokalradioen. Spørgsmål og svar kan ses i bilag 2.

Spørgsmålene er grupperet og udformet, så vi dels har fået svar på, hvad borgerne synes om vores nuværende systemer og hvad de synes om nogle af vores ideer til tiltag. Sidst har de haft mulighed for at komme med input. Du kan læse mere om undersøgelsen i afsnit 4.3.

Desværre har meget få borgere valgt at besvare spørgsmålene. Besvarelsene kan derfor ikke betragtes som repræsentative for befolkningens meninger. Vi kan derfor ikke drage konklusioner ud fra undersøgelsen. Resultatet af undersøgelsen tillægges ikke afgørende betydning.

1.4 **Vurdering af miljøpåvirkninger**

Ifølge Miljøministeriets lov nr. 1398 om miljøvurdering af planer og programmer skal planer, som kan antages at få væsentlig indvirkning på miljøet miljøvurderes. Da denne plan ikke indeholder anlægsprojektering og da der er tale om anvendelse af mindre områder på lokalt plan, er den ifølge loven fritaget fra pligten om miljøvurdering, da den ikke skønnes at få væsentlig indvirkning på miljøet.

2 Siden sidste affaldsplan

I Affaldsplan 2005-2008 var følgende målsætninger opstillet:

- Mindske stigningen i affaldsmængderne
- Forbedre kvaliteten af det affald, der produceres
- Øge genanvendelsen

For at nå målsætningerne blev der vedtaget en del initiativer. Nogle af initiativerne er beskrevet i det følgende.

2.1 Gennemførte initiativer – husholdningsaffald

- Der er indført batteriindsamling ved alle husstande
- På alle containerpladser er der opstillet trådbure til indsamling af plastemballage
- Der er gennemført en sammenskrivning af de syv gamle kommuners regulativer for husholdningsaffald
- Der er hvert år blevet sendt information ud til borgere i form af ASA-kalenderen. Hver måned behandles et nyt emne
- Der er opstillet containere til indsamling af imprægneret træ
- ASA har afholdt rundvisninger på containerpladserne
- Der er opstillet containere til træ sorteret fra til genanvendelse på alle containerpladser
- Der er opstillet miljøstationer i Broager og Nordborg (var ikke en del af sidste affaldsplan)

2.2 Gennemførte initiativer – erhvervsaffald

- Der er gennemført besøg hos en række virksomheder med henblik på rådgivning om sortering med fokus på pap, papir, plast og træ
- Der er gennemført en kampagne rettet mod landbruget om sortering af affald og korrekt håndtering
- Der er udarbejdet et tillæg til regulativ for erhvervsaffald om tømning af og håndtering af affald fra fedtudskillere

2.3 Fortsætter i denne plan

Affaldsforebyggelse var et af de emner, der blev taget op i sidste plan, og som fortsat er en stor udfordring. Initiativerne omkring forebyggelse af affald resulterede ikke i en stagnering af affaldsmængderne – tværtimod er de totale mængder affald steget med ca. 22 % fra 2002 til 2006.

I Affaldsplan 2005-2008 var der vedtaget initiativer omkring etablering af et [jordhotel](#) i kommunen. Af flere årsager er der ikke taget skridt til at få etableret et. Der er et udtalt behov for et jordhotel, og initiativet videreføres derfor i den nye affaldsplan.

2.4 Sigtelinjer er opfyldte

Affaldsplan 2005-2008 blev udarbejdet ud fra Regeringens Affaldsstrategi 2005-2008. I strategien er der opstillet en række sigtelinjer, som kommunerne skulle nå i 2008.

Derfor er tallene fra 2006...

Virksomheder

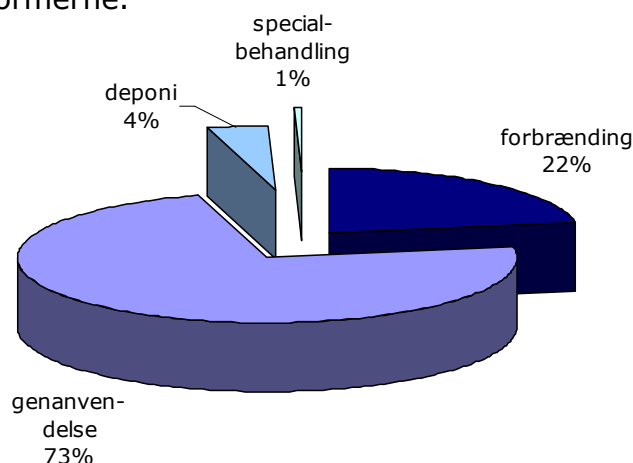
Miljøstyrelsen vedligeholder et system, hvorfra kommunerne laver udtræk for at se, hvor meget affald virksomheder i kommunen har afleveret. De nyeste oplysninger i dette system er fra 2006.

Husholdninger

Sønderborg Forsyning fører løbende registreringer af affald modtaget på containerpladserne eller leveret til Sønderborg Kraftvarmeværk. Derfor har vi adgang til tal helt frem til 2008 på affald fra husholdninger.

2.4.1 Totale mængder affald

I 2006 blev der i alt dannet og håndteret 179.940 tons affald fordelt på husholdningsaffald og erhvervsaffald. Figuren nedenfor viser den procentvise fordeling af behandlingsformerne.

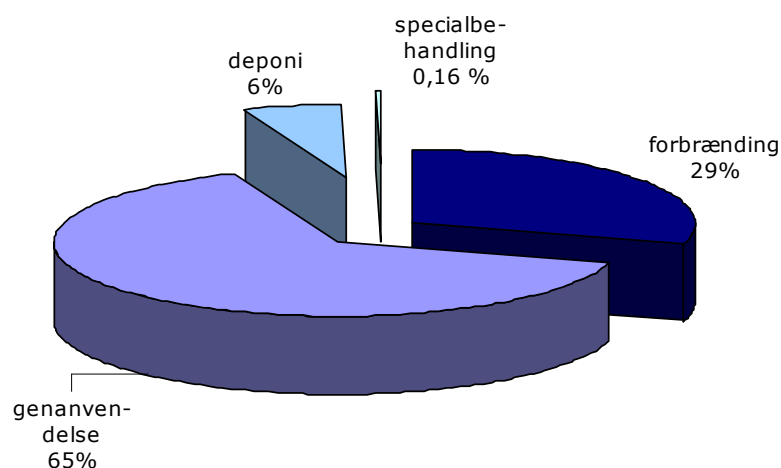
Figur 2.1: Den procentvise fordeling af behandling af totale affaldsmængde.

	Sigtelinje i Affaldsstrategi 2005-2008	Nået i 2006 [tons]	Nået i 2006 [%]
Genanvendelse	Mindst 65 %	131.943	73 %
Forbrænding	Højst 26 %	39.688	22 %
Deponi	Højst 7 %	7.012	4 %
Særlig behandling	Ingen sigtelinje	1.296	1 %

Tabel 2.1: Sammenligning af sigtelinjer og nåede mål i 2006 på totale mængder affald

2.4.2 Husholdningsaffald

I 2006 dannede husholdningerne i Sønderborg Kommune (de 7 Alssundkommuner tilsammen) i alt 91.912 tons affald, herunder både dagrenovation, storskrald, have- og grenaffald samt farligt affald. Nedenstående figur viser den procentvise fordeling af behandlingsformerne.

Figur 2.2: Den procentvise fordeling af behandling af husholdningsaffald

	Sigtelinje i Affaldsstrategi 2005-2008	Nået i 2006 [tons]	Nået i 2006 [%]
Genanvendelse	Mindst 20 %	59.605	65 %
Forbrænding	Ingen sigtelinje	26.852	29 %
Deponi	Højst 7 %	5.104	6 %
Særlig behandling	Ingen sigtelinje	351	0,38 %

Tabel 2.2: Sammenligning af sigtelinjer og nåede mål i 2006 på totale mængder husholdningsaffald

Dagrenovation

Ud af de 91.912 tons husholdningsaffald var de 27.371 tons dagrenovation.

Dagrenovation omfatter restaffald til forbrænding, papir og pap samt glas og flasker til genanvendelse.

	Sigtelinje i Affaldsstrategi 2005-2008	Nået i 2006 [tons]	Nået i 2006 [%]
Genanvendelse	Mindst 20 %	5.845	21 %
Forbrænding	Ingen sigtelinje	20.082	74 %

Tabel 2.3: Sammenligning af sigtelinjer og nåede mål i 2006 på totale dagrenovation

De resterende 5 % (1.244 tons) af dagrenovationen er efter aftale med Miljøstyrelsen brugt som sikringslag i en ny deponicelle.

Have- og grenaffald

I 2006 er der afleveret 21.400 tons have- og grenaffald til genanvendelse på containerpladserne i kommunen. Affaldet neddeles og komposteres, hvorefter det sælges til borgerne.

	Sigtelinje i Affaldsstrategi 2005-2008	Nået i 2006 [tons]	Nået i 2006 [%]
Genanvendelse	Mindst 95 %	21.400	100 %

Tabel 2.4: Sammenligning af sigtelinjer og nåede mål i 2006 på have- og grenaffald

Storskrald

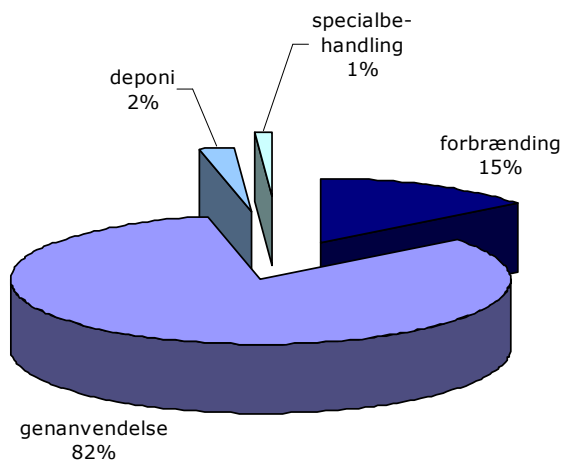
Storskrald, som er kasserede brugsgenstande som f.eks. møbler, barnevogne, hårde hvidevarer osv. udgjorde i 2006 i alt 42.850 tons.

	Sigtelinje i Affaldsstrategi 2005-2008	Nået i 2006 [tons]	Nået i 2006 [%]
Genanvendelse	Mindst 25 %	32.218	75 %
Forbrænding	Højst 50 %	6.773	16 %
Deponi	Højst 25 %	3.859	9 %

Tabel 2.5: Sammenligning af sigtelinjer og nåede mål i 2006 på storskrald

2.4.3 Erhvervsaffald

Totalt set har erhvervet i 2006 dannet 88.028 tons affald. Nedenstående figur viser den procentvise fordeling af behandlingsformerne.

Figur 2.3: Den procentvise fordeling af behandling af erhvervsaffald

	Sigtelinje i Affaldsstrategi 2005-2008	Nået i 2006 [tons]	Nået i 2006 [%]
Genanvendelse	Mindst 65 %	72.338	82 %
Forbrænding	Ingen sigtelinje	12.836	15 %
Deponi	Højst 15 %	1.909	2 %
Særlig behandling	Ingen sigtelinje	945	1 %

Tabel 2.6: Sammenligning af sigtelinjer og nåede mål i 2006 på totale mængder erhvervsaffald

Erhvervsaffald stammer fra de [erhvervsmæssige kilder](#);

- Institutioner, handel og kontor
- Produktion og fremstilling
- Byggeri og anlæg
- Rensningsanlæg
- Andet

Institutioner, handel og kontor

Af den totale mængde erhvervsaffald, stammer ca. 14 % svarende til 12.496 tons fra kilden institutioner, handel og kontor.

	Sigtelinje i Affaldsstrategi 2005-2008	Nået i 2006 [tons]	Nået i 2006 [%]
Genanvendelse	Mindst 50 %	6.440	52 %
Forbrænding	Højst 45 %	5.901	47 %
Deponi	Højst 5 %	136	1 %
Særlig behandling	Ingen sigtelinje	19	0,2 %

Tabel 2.7: Sammenligning af sigtelinjer og nåede mål i 2006 på affald fra institutioner, handel og kontor.

Byggeri og anlæg

Mængden af affald fra byggeri og anlæg udgør ca. 46 % svarende til ca. 40.803 tons den største mængde affald fra en kilde.

	Sigtelinje i Affaldsstrategi 2005-2008	Nået i 2006 [tons]	Nået i 2006 [%]
Genanvendelse	Mindst 90 %	38.324	94 %
Forbrænding	Ingen sigtelinje	1.796	4 %
Deponi	Ingen sigtelinje	668	2 %
Særlig behandling	Ingen sigtelinje	15	0,04 %

Tabel 2.8: Sammenligning af sigtelinjer og nåede mål i 2006 på affald fra byggeri og anlæg

Produktion, fremstilling, rensningsanlæg og andet

Kilden "Produktion og fremstilling" har i alt dannet 33.790 tons affald i 2006. Dermed bidrager kilden med en betragtelig andel af den samlede mængde erhvervsaffald.

Der er ingen sigtelinjer for produktion og fremstilling, rensningsanlæg og andet. Nedenstående tabel giver et billede af, hvad vi nåede i 2006.

	Genanvendelse	Forbrænding	Deponi	Speciel behandling
Produktion og fremstilling	79%	15%	3%	3%
Rensningsanlæg	95%	0%	5%	0%
Andet	0%	100%	0%	0%

Tabel 2.9: Affald fra produktion og fremstilling, rensningsanlæg og andet fordelt på behandlingsform.

3 Målsætninger, fokusområder og initiativer

I hele vores samfund står vi overfor en række udfordringer i forhold til nogle miljøproblemer, der i høj grad er resultater af vores livsstil. Den højkonjunktur, vi frem til 2008 har været vidne til, har ført til et højere forbrug og dermed en stigende affaldsproduktion.

Stigende affaldsmængder kan medføre problemer for miljøet på flere måder. Det kan være alt fra miljøbelastende stoffer i affaldet til tab af ressourcer på grund af ringe genanvendelse af affaldet.

3.1 Målsætninger

Målsætningerne i denne periodes affaldsplan tager udgangspunkt i problemerne omkring de stigende affaldsmængder og de deraf afledte konsekvenser. Sønderborg Kommunes målsætning om at være CO₂-neutral i 2029 skal ligeledes indarbejdes i de tiltag, der arbejdes med i planen.

Sønderborg Kommune har vedtaget, at Affaldsplan 2010-2020 skal bygges op omkring følgende målsætninger:

- Mindske stigningen i affaldsmængder med 1 % pr år for både husholdninger og erhverv i forhold til 2008
- Forbedre kvaliteten af det affald, der dannes
- Øge genanvendelsen
- Holde kommunen ren

Sønderborg Kommune vil i denne planperiode sætte en række initiativer i gang, som understøtter kommunens målsætninger. Baggrunden for alle initiativer er at de skal medvirke til at opfylde planens mål.

3.2 Fokusområder og initiativer

Initiativerne er detaljeret beskrevet i afsnit 3.3 og 3.4.

Målsætning - hvad vil vi?	Fokusområde - hvad gør vi?	Initiativer - hvilke redskaber bruger vi?
Mindske stigningen i affaldsmængderne med 1 %-point pr år for både erhverv og husholdninger	Adfærdsændring hos forbrugerne	1. Information om affaldsforebyggelse 2. Nej tak til reklamer 3. Brugertilfredshedsundersøgelser
	Adfærdsændring hos erhverv	4. Information om affaldsforebyggelse og klima 5. Grønt Netværk
	Kommunens institutioner	6. Kortlægning af affald i kommunens institutioner 7. Byttebørs 8. Krav ved indkøb
Forbedre kvaliteten af det affald, der dannes	Mere miljø for pengene hos forbrugerne	9. Grønne indkøb 10. Nyt regulativ 11. Information om sortering 12. Mulighed for flytning og reovering af containerpladser undersøges
	Mere miljø for pengene hos erhverv	13. Grønne indkøb 14. Nyt samlet regulativ og information 15. Tilsyn og information
	Mere miljø for pengene hos kommunens institutioner	16. Grønne indkøb
Øge genanvendelsen	Det skal være let at sortere	17. Husstandsindsamling af genanvendeligt affald med uddeling af kompostbeholdere og 14 dagstømning af restaffald
	Haveaffaldet skal holdes hjemme	18. Forsøgsordning med mobil flishugger
	Bedre sortering hos erhverv	19. Tilsyn 20. Indgangskontrol på Kraftvarmeværket 21. Kontakt til nyetablerede virksomheder
	Mindre affald til deponi	22. Hvid sanitet og andet genanvendeligt affald fra der i dag deponeres skal til genanvendelse

Målsætning - hvad vil vi?	Fokusområde - hvad gør vi?	Initiativer - hvilke redskaber bruger vi?
Holde kommunen ren	Kommunen, herunder især bykerner og rekreative arealer, skal holdes rene	23. Sortering i gademiljøet - affaldsegnede skraldespande 24. Kampagner om affald i naturen

Tabel 3.1: Oversigt over målsætninger, fokusområder og initiativer

De økonomiske konsekvenser af de enkelte initiativer kan ses i bilag 3. I bilag 2 fremgår det hvem der er ansvarlig for løsning af opgaverne.

3.3 Mindske stigningen i affaldsmængderne med 1 %-point

3.3.1 Fokusområde: Adfærdændring hos forbrugere og erhverv

Kommunen har ingen bemyndigelse til at fremme affaldsforebyggelse gennem regler og bestemmelser. Derfor kræver affaldsforebyggelse en frivillig indsats. Forbrugere kan igennem indkøb og efterspørgsel stille krav om, at produkter skal være produceret mindre ressourcebelastende, med længere levetid og ikke være unødigt emballeret. Det kræver imidlertid en holdningsændring blandt forbrugere såvel som erhverv, og det er noget, der tager lang tid.

Som kommune kan vi være med til at skabe en holdningsændring ved at informere om, hvordan affald belaster miljø og klima. Igennem Project Zero er der skabt interesse for klima blandt kommunens borgere. Det vil derfor være oplagt at lave informationskampagner i samarbejde med Project Zero og Sønderborg Forsyning. Kampagnerne skal koble klima og affald for på den måde at skabe en holdningsændring.

Vidste du at...

Project Zero er visionen om at gøre Sønderborg CO₂-neutral inden for de næste 20 år. Med ProjectZero som lokomotiv vil vi skabe et unikt eksempel på, hvordan bæredygtighed og Business kan gå hånd i hånd.

Formålet er at skabe ENERGY SHOWCASE SONDERBORG, hvor der gennem fx læring, holdningsbearbejdning, byudvikling og erhvervsudvikling sættes fokus på bæredygtig energiforsyning og energianvendelse.

Initiativer til adfærdsændring hos forbrugerne

1. Information om affaldsforebyggelse

Mange borgere ved godt, at der er en sammenhæng mellem affaldsforebyggelse og klima, men når det kommer til konkrete handlinger, kan det være svært at se, hvad man som enkeltperson kan gøre. Derfor vil Sønderborg Kommune i samarbejde med Sønderborg Forsyning gennemføre en kampagne om affaldsforebyggelse og klima. Kampagnen forventes at komme til at bestå af følgende:

- artikelserie i aviserne
- informationsmateriale til borgerne, f.eks. om hvor meget mad en husstand kasserer årligt, kombineret med information om hvad man kan gøre i stedet
- udbygning af kommunens hjemmeside
- udbrede kendskabet til affald i skolerne

2. Kampagne om "Nej Tak til reklamer"

Ressourceforbruget ved husstandsomdelte reklamer er stort. Derfor vil vi gennemføre en kampagne, der skal få borgerne til i højere grad at sige nej tak til reklamer. Vi vil undersøge muligheden for en ordning, hvor man aktivt tilvælger reklamer frem for at fravælge dem. Dette vil sikre, at det kun er borgere, som virkelig ønsker reklamerne, som modtager dem. Vi vil samtidig slå et slag for elektroniske reklamer.

3. Brugertilfredshedsundersøgelser

For at sikre den bedst mulige service til borgerne vil vi i kommunen gennemføre brugerundersøgelser. Undersøgelserne skal danne grundlag for yderligere tiltag.

Initiativer til adfærdsændring hos erhverv

4. Information om affaldsforebyggelse og klima

De fleste virksomheder er godt klar over, at der er en sammenhæng imellem klima og affaldsforebyggelse. For mange er det imidlertid økonomien, der er det afgørende argument for at fremme forebyggelsen af affald. Derfor vil informationskampagner, der tager udgangspunkt i såvel økonomi som klima, være midlet til at fremme affaldsforebyggelse hos erhverv.

5. Grønt Netværk - Det gode eksempel

Vi har allerede nu et samarbejde imellem 3 sønderjyske kommuner i form af Grønt Netværk. 13 virksomheder fra Sønderborg Kommune er tilmeldt Grønt Netværk. Kommunen vil arbejde på at flere melder sig ind i Grønt Netværk. Igennem Grønt Netværk kan virksomheder få hjælp til at udarbejde en miljøredegørelse, som blandt andet indebærer, at der skal laves en kortlægning af affaldet.

Igennem Grønt Netværk vil vi også kunne holde informationsmøder om affaldsforebyggelse. Det kunne f.eks. være ved at invitere andre virksomheder til at fortælle deres gode historie om, hvordan de har reduceret affaldsmængderne, og hvad det har betydet i besparelser. Ad denne vej vil der også kunne skabes kontakter til konsulenter med viden inden for specifikke brancher.

3.3.2 Fokusområde: Kommunens institutioner

Med 6.800 ansatte er kommunen den største virksomhed i området. Vi er med til at generere store mængder affald og skal også selv blive bedre til at forebygge dannelsen af affald.

6. Kortlægning af affald i kommunens institutioner

For at kunne inddrage affaldsminimering systematisk i kommunens rutiner, kræves der viden om, hvor de store mængder dannes, samt hvor og hvordan der kan ændres, så mængden af affald reduceres.

Første skridt er derfor at få kortlagt affaldsstrømmene i de enkelte forvaltninger og institutioner, for derved at skabe et overblik over både økonomiske besparelser og ressourcebesparelser – herunder CO₂-besparelser.

Kortlægningen skal munde ud i nogle konkrete mål for de individuelle institutioner. Målene skal sikre, at der set over hele planperioden sker et fald i affaldsmængderne.

Kommunens Klimasekretariat har kørt lignende projekter omkring elektricitet, og det vil derfor være oplagt, at drage nytte af deres erfaringer i form af et samarbejde med dem om projektet. Sønderborg Forsynings affaldskonsulent har et godt netværk til mange af pedellerne i de forskellige institutioner og vil derfor ligeledes blive inddraget i gennemførelsen af projektet.

7. Byttebørs

En oplagt måde at reducere mængderne af det affald, der dannes er at genbruge tingene i stedet for at smide dem ud. Der sker allerede nu en udveksling af

møbler og andre effekter mellem nogle institutioner og forvaltninger i kommunen. Vi vil gerne undersøge muligheden for at skabe en endnu større udveksling af møbler og effekter i kommunen. En måde kunne være at etablere en Byttebørs på kommunens intranet, så det bliver lettere at få de nødvendige oplysninger.

8. Krav ved indkøb

I kraft af, at kommunen er en stor virksomhed, kan vi stille krav til leverandører. Det skal udnyttes til at ændre leverandørernes adfærd i en mere miljøvenlig retning. Ved at indføre krav til emballering af varer i indkøbspolitikken og i de aftaler, der indgås, vil kommunen kunne reducere affaldsmængderne ude i de enkelte institutioner og forvaltninger. Der er f.eks. ingen grund til, at varer leveres i pakker med ti styk i hver, hvis alle institutioner og forvaltninger bestiller langt større mængder. En anden idé kunne være at vælge emballage, der kan genpåfyldes.

3.4 Forbedre kvaliteten af det affald, der dannes

3.4.1 Fokusområde: Mere miljø for pengene hos erhverv og forbrugere

Initiativer hos forbrugere

9. Grønne indkøb

Hvis vi som forbrugere skal sikre en god kvalitet af det affald, vi danner, er vi nødt til at tænke affaldet ind allerede ved indkøb af varer. Det vil sige, at vi alle blandt andet skal overveje om det affald, der kommer ud af produktet, vil kunne genanvendes. Derudover bør vi alle tilstræbe at vælge de mest miljøvenlige produkter, det vil sige, de produkter, der er miljømærkede med f.eks. Svanen, EU-blomsten eller andet.

Kommunens opgave er i den sammenhæng at sørge for at informere om grønne indkøb. Project Zero kører i øjeblikket et projekt, hvor 110 familier er udpeget til at leve med fokus på CO₂ og således også affald. Vi vil gerne bruge Project Zero's erfaringer og lave en informationskampagne i samarbejde med Project Zero og Sønderborg Forsyning.

10. Nyt regulativ

Sønderborg Kommunes regulativ for husholdningsaffald er ikke tidssvarende og det er svært at læse. Hvis vi skal have borgerne til at blive bedre til at sortere, skal der vedtages et nyt og bedre regulativ, som gør, at borgerne nemt kan læse, hvad de skal gøre.

11. Information om sortering

Hvis information om affaldssortering til borgerne skal have større effekt, skal den være mere målrettet og synlig, end den er i dag. Det skal også fremgå tydeligere, hvorfor det er vigtigt at sortere sit affald, og hvad den enkelte kan gøre i hverdagen. Informationen skal fremgå de steder, hvor affaldet bortskaffes. F.eks. på affaldsbeholderne. Beholderne kan bruges til at videregive information om, hvad der må smides i dem. Vi vil undersøge muligheden for at få lavet nogle klistermærker til skraldespandelåg. Klistermærkerne skal med billeder fortælle, hvad der må komme i spanden og hvad der ikke må.

En gang årligt og sammen med pakken til nytillflyttere udleveres et skema med alle almindeligt forekommende [affaldstyper](#) og hvad man skal gøre med dem. Skemaet skal være til at hænge op.

Hidtil har ASA udsendt en kalender. Mange af de borgere, der har besvaret spørgsmålene på kommunens hjemmeside peger på, at det er en god idé med en kalender men at den trænger til modernisering. Vi vil i samarbejde med Sønderborg Forsyning undersøge muligheden for at udsende anden form for information.

12. Mulighed for flytning og renovering af containerpladser undersøges

Vesterlund Containerplads er ikke tidssvarende bl.a. fordi, der ikke er plads til de nødvendige containere. Derfor undersøges muligheden for en anden placering i løbet af planperioden.

Gråsten Containerplads trænger ligeledes til at blive renoveret. Muligheden for at renovere undersøges.

Initiativer hos erhverv

13. Grønne indkøb

Virksomheder skal ansføres til at lave grønne indkøb. Det vil sige, at de blandt andet skal overveje om det affald, der kommer ud af produktet, vil kunne genanvendes. Derudover bør det tilstræbes at vælge de mest miljøvenlige produkter, det vil sige, de produkter, der er miljømærkede med f.eks. Svanen, EU-blomsten eller andet.

Kommunen vil gennemføre et projekt i samarbejde med Grønt Netværk, som skal få virksomhederne til at tænke over, hvad de køber.

14. Nyt samlet regulativ

Kommunens Regulativ for erhvervsaffald er fra 2001 og trænger til en gennemgribende revision. Miljøstyrelsen har besluttet, at alle kommuners affaldsregulativer skal følge en standard, som Miljøstyrelsen sætter op. Standarden gør, at regulativerne stort set bliver ens i alle kommuner. Det vil gøre det nemmere for virksomheder, der opererer i flere kommuner.

15. Tilsyn

Et af de mest effektive styringsværktøjer, som kommunen har, er tilsynet. Tilsyn er et besøg af kommunens tilsynsførende, hvor virksomhedens miljøforhold gennemgås sammen med virksomheden. I Sønderborg Kommune har vi ca. 400 store og små virksomheder, vi fører regelmæssigt tilsyn med. I den kommende planperiode vil vi ved vores tilsyn have øget fokus på affald og sortering.

Vi vil undersøge muligheden for at udbygge vores regulativ med et internetbaseret værktøj svarende til "www.affaldstjek.dk", der kan hjælpe virksomhederne med at sortere deres affald korrekt.

3.4.2 Fokusområde: Kommunens institutioner

16. Grønne indkøb

Vi skal ud til alle kommunens institutioner og informere om grønne indkøb med henblik på at forbedre kvaliteten af det affald, der dannes som følge af indkøbene.

Projektet skal køre i samarbejde med Klimasekretariatet og Kommunens indkøbsafdeling.

3.5 **Øge genanvendelsen**

Målet er at reducere den totale mængde affald til forbrænding med 10 % for at sende det til genanvendelse. I 2006 tal svarer det til at der skal ca. 4.000. tons affald ud af forbrændingen.

Affaldssortering er en forudsætning for at kunne genanvende affaldet. Er det først smidt i skraldesækken, ryger det i forbrændingsovn. Dermed sker der et tab af ressourcer. Men hvis avisen og sildeglasset kommer i hver sin container, er det i princippet blevet til råvarer, der kan indgå i ny produktion og dermed nedbringe ressourceforbruget.

I Sønderborg Kommune har vi igennem mange år haft fokus på affaldssortering for at opnå et bedre og mere bæredygtigt miljø. Vores borgere er blevet rigtig gode til at sortere, men der er stadig et stort potentiale for miljømæssige forbedringer.

Borgere og virksomheder kan være med til at nedbringe CO₂-udslippet ved at sortere mere affald til genanvendelse.

3.5.1 Fokusområde: Det skal være let at sortere husholdningsaffald

Hvis vi vil øge indsamlingen af genanvendeligt affald fra husstande, skal det være ligeså nemt at komme af med affald til genanvendelse, som det er at smide det i skraldesækken

Initiativer

17. Husstandsindsamling af genanvendeligt affald

En måde at øge indsamlingen af genanvendeligt affald er ved at indføre husstandsindsamling af kildesorteret affald. Det betyder, at der skal opstilles en ekstra beholder til indsamling af genanvendelige dele. En ordning tilsvarende den, der er blevet etableret i Aabenraa Kommune, er let at bruge og borgerne er glade for ordningen. Genbrugsspanden er delt op i to rum med plads til glas, flasker, plastdunke og dåser i den ene side og papir, pap og plastfolie i den anden side. Ifølge Aabenraa Kommune er det tilstrækkeligt at tømme genbrugsspanden hver anden uge.

14 dagstømning af restaffaldet

Hvis vi kombinerer husstandsindsamling af genanvendelige materialer med en 140 liters beholder til restaffald, vil det for de fleste være tilstrækkeligt at få afhentet deres restaffald hver 14. dag.

Der er mange fordomme om 14 dagstømning. Det er især forhold som lugt, uhygiejniske forhold og tilhold af skadedyr, der fremhæves som problematiske. Erfaringer fra andre kommuner, herunder Tønder og Aabenraa Kommune viser imidlertid, at hvis affaldet behandles med omtanke, er der ingen problemer.

Ved at vælge en kombination af genbrugsbeholder og 14 dagstømning af restaffaldet og kompostbeholdere vil der kunne opnås en CO₂-besparelse, idet den del affald, der tages ud af restaffaldet ikke længere skal forbrændes og da der ikke vil være helt så mange transporter til og fra containerpladserne. Der vil

formentlig ikke være det store at hente på skraldevognene, da de vil skulle køre hver uge – enten for at hente genbrugsspande eller for at hente dagrenovation.

Uddeling af kompostbeholdere

Interesserede husstande skal fortsat have tilbudt en billig kompostbeholder til komposterbart køkkenaffald. En betragtelig del af husholdningsaffaldet er komposterbart.

3.5.2 Fokusområde: Haveaffaldet skal holdes hjemme

Mængden af have- og grenaffald afleveret til containerpladserne er steget med ca. 17 % fra 2002 til 2006.

I 2006 er der afleveret 21.400 tons have- og grenaffald, hvilket svarer til mindst 150.000 kørsler med trailere fyldt med have- og grenaffald til og fra containerpladser. En standard benzindrevet bil udleder ca. 196 g CO₂ pr. kørte km. Hvis det antages, at afstanden til containerpladsen er ca. 8 km svarer det til, at der udledes ca. 470 ton CO₂ om året alene på transporten.

18. Forsøgsordning med mobil flishugger

Som en måde til at imødegå CO₂-udledning fra transport af have- og grenaffald undersøges muligheden for at etablere en mobil flishuggerordning, hvor en flishugger kører rundt i villakvarterer og fliser have- og grenaffald. Hensigten er, at flisen skal blive i haven. Når grenene er neddelt, komposterer det hurtigere.

I forbindelse med forsøgsordningen skal der laves CO₂-beregninger.

Beregningerne skal være med til at danne grundlag for beslutningen, om ordningen skal gøres permanent.

3.5.3 Fokusområde: Bedre sortering hos erhverver

Ved tilsyn på virksomheder har kommunens tilsynsførende gentagne gange set genanvendeligt affald i containeren til forbrænding.

Initiativer

19. Tilsyn

I de kommende år vil kommunen have øget fokus på affaldssortering og håndtering i virksomhederne.

20. Indgangskontrol på kraftvarmeværket

Transportørerne, som kører med affald fra virksomheder, er forpligtet til kun at medtage affald, der er sorteret. Når der kigges i kraftvarmeværkets silo, fremgår det tydeligt, at der ryger en del genanvendeligt affald til forbrænding. Der er således behov for at stramme op omkring aflevering. Dette kan gøres i form af en indgangskontrol, som skal foretages, før affaldet læses i siloen. Kombineret med kontakt til nyetablerede virksomheder og fokus på sortering i det almindelige tilsyn, vurderes det at være muligt at fjerne en stor del af det genanvendelige affald fra kraftvarmeværket.

21. Kontakt til nyetablerede virksomheder

Som nyetableret virksomhed er der mange regler, man skal have styr på. Affald står sjældent højest på listen og kan således nemt blive overset eller nedprioriteret. Sønderborg Kommune vil indføre en praksis, hvor der tages kontakt til nyetablerede virksomheder med henblik på at informere om de kommunale affalds- og sorteringsregler.

I de tilfælde, hvor det drejer sig om ikke-tilsynspligtige virksomheder, vil det være affaldskonsulenten fra Sønderborg Forsyning, der kommer på besøg. Ved de tilsynspligtige virksomheder er det kommunens miljøafdeling, der kommer.

3.5.4 Fokusområde: Mindre mængder affald til deponi

Noget af det affald, der bliver sendt til deponi, kan genanvendes.

Initiativer

22. Hvid sanitet og andet genanvendeligt skal til genanvendelse

Ifølge tal fra Sønderborg Forsyning blev der i 2006 deponeret ca. 100 tons hvid sanitet på Skodsbøl Deponi. Hvid sanitet indeholdt tidligere tungmetaller i lakken, hvorfor det i lang tid er blevet deponeret. Nu er hvid sanitet imidlertid blevet frigivet til genanvendelse. Det samme gælder for andre materialer som f.eks. mineraluld osv.

3.6 Hold kommunen ren

3.6.1 Fokusområde: Kommunen, herunder især bykerne og rekreative arealer, skal holdes rene

Affald i bymiljøet og på rekreative arealer er et stigende problem. I Sønderjylland har vi en ekstra udfordring idet, der smides rigtig mange tyske dåser i vejkanten.

De fleste mennesker mener, at affald i miljøet er et problem. Dog siger mange også, at de alligevel nogle gange smider affald. F.eks. er det alment accepteret at smide cigaretskodder og tyggegummi overalt. Men det er med til at udgøre et affaldsproblem, der skal bruges ressourcer på at fjerne.

Initiativer

23. Sortering i gademiljøet – affaldsegne skraldespande

Hvis vi skal undgå at affald smides i bymiljøet, skal der være passende afstand imellem affaldsspande. Derudover skal beholdernes åbninger være tilpasset det affald, der kan komme i. F.eks. er det ofte svært at komme af med en pizzabakke, da indkastningshullet i de fleste beholdere i byen er for lille. Vi vil derfor i samarbejde med kommunens planafdeling undersøge muligheden for bedre løsninger til affald og sortering i gademiljøet.

24. Kampagner om affald i naturen

Der skal en holdningsbearbejdning til at sikre, at der ikke henkastes affald i naturen. Noget af det affald, der går igen, er emballageaffald fra fastfoodrestauranter og tyske dåser. Vi vil derfor arbejde for at indgå et samarbejde med de omkringliggende fastfoodrestauranter og grænsebutikkerne om information.

3.7 Handlingsplan

Initiativer		2010				2011				2012			
		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
1. Information om affaldsforebyggelse		■	■	■	■	■		■				■	
2. Nej tak til reklamer				■	■								
3. Brugerundersøgelser					■				■				■
4. Information om affaldsforebyggelse og klima					■			■				■	
5. Grønt Netværk				■	■			■				■	
6. Kortlægning af affald i kommunens institutioner					■	■	■	■				■	
7. Byttebørs					■								
8. Krav ved indkøb		■											
9. Grønne indkøb				■									

Husholdning

Erhverv

Husholdning og erhverv

Kommunens institutioner

Målsætninger, fokusområder og initiativer

Initiativer		2010				2011				2012			
		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
10. Nyt regulativ													
11. Information om sortering													
12. Mulighed for flytning og renovering af containerpladser undersøges													
13. Grønne indkøb													
14. Nyt samlet regulativ og information													
15. Tilsyn og information													
16. Grønne indkøb													
17. Husstandsindsamling af genanvendeligt affald med uddeling af kompostbeholdere og 14 dagstømning af restaffald													

Husholdning

Erhverv

Husholdning og erhverv

Kommunens institutioner

Initiativer		2010				2011				2012			
		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
18. Forsøgsordning med mobil flishugger													
19. Tilsyn													
20. Indgangskontrol på Kraftvarmeværket													
21. Kontakt til nyetablerede virksomheder													
22. Hvid sanitet skal til genanvendelse													
23. Sortering i gademiljøet- affaldsegnede skraldespande													
24. Kampagner om affald i naturen													

Husholdning

Erhverv

Husholdning og erhverv

Kommunens institutioner

4 Kortlægning og prognose

I dette afsnit er der en kortlægning af mængderne af affald i Sønderborg Kommune. Kortlægningen dækker årene mellem sidste affaldsplan og 2006, som er denne affaldsplans referenceår.

Kortlægningen er udarbejdet på baggrund af indberetninger til ISAG samt indberetninger fra Sønderborg Forsyning.

I forlængelse af kortlægningen er det forsøgt at lave en prognose over de fremtidige affaldsmængder.

4.1 Totale mængder affald

		2002	2003	2004	2005	2006
Husholdninger	Dagrenovation [ton]	25.430	25.268	26.082	26.676	27.371
	Storskrald [ton]	29.847	31.931	37.266	46.609	42.850
	Haveaffald [ton]	18.350	19.331	19.527	20.570	21.400
	Farligt affald [ton]	248	265	322	288	290
	Total [ton]	73.875	76.795	83.196	94.143	91.912
Erhverv	Institutioner, handel og kontor [ton]	7.124	12.331	12.796	12.874	12.497
	Produktion og fremstilling [ton]	37.316	25.516	25.230	28.301	33.790
	Byggeri og anlæg [ton]	36.819	73.009	51.903	67.960	40.803
	Renseanlæg [ton]	132	2.121	2.822	657	881
	Andet [ton]	1.670	154	160	150	57
	Total [ton]	83.063	113.131	92.911	109.942	88.028
Total [ton]	156.936	189.926	176.107	204.085	179.940	

Tabel 4.1: Udviklingen i totale mængder affald i sidste planperiode.

Fra 2002 til 2006 er den totale affaldsmængde steget med knap 15 %.

I forhold til behandlingsform blev 73 % genanvendt i en eller anden form, 22 % blev sendt til forbrænding, 4 % blev deponeret og 1 % gik til særlig behandling i 2006.

Målsætninger, fokusområder og initiativer

	Genanvendelse		Forbrænding		Deponi		Særlig behandling		I alt	
	2002	2006	2002	2006	2002	2006	2002	2006	2002	2006
Husholdninger										
Dagrenovation	5.344	5.845	20.086	20.282	0	1.244	0	0	25.430	27.371
Storskrald	18.526	32.218	8.026	6.570	3.295	3.859	0	202	29.847	42.850
Haveaffald	18.350	21.400	0	0	0	0	0	0	18.350	21.400
Farligt affald	133	141	0	0	0	0	115	149	248	290
I alt	42.352	59.605	28.112	26.852	3.295	5.103	115	351	73.875	91.912
Procentvis fordeling	57%	65%	38%	29%	4%	6%	0,16%	0,38%		

	Genanvendelse		Forbrænding		Deponi		Særlig behandling		I alt	
	2002	2006	2002	2006	2002	2006	2002	2006	2002	2006
Erhverv									0	0
Institutioner, handel og kontor	4.772	6.440	2.147	5.901	190	136	15	19	7.124	12.496
Fremstilling	24.161	26.737	8.749	5.082	1.927	1.060	2.479	911	37.316	33.790
Byggeri og anlæg	35.116	38.324	1.133	1.796	550	668	20	15	36.819	40.803
Renseanlæg	0	837	0	0	132	45	0	0	132	882
Andet	0	0	1.655	57	15	0	0	0	1.670	57
I alt	64.049	72.338	13.684	12.836	2.814	1.909	2.514	945	83.061	88.028
Procentvis fordeling	77%	82%	16%	15%	3%	2%	3%	1%		

	Genanvendelse		Forbrænding		Deponi		Særlig behandling		I alt	
	2002	2006	2002	2006	2002	2006	2002	2006	2002	2006
I alt	106.401	131.943	41.796	39.688	6.109	7.012	2.629	1.296	156.936	179.940
Procentvis fordeling	68%	73%	27%	22%	4%	4%	2%	1%		

Tabel 4.2: Fordelingen af affald til behandling

4.2 Prognose

I tabel 4.1 ses udviklingen i affaldsmængderne frem til 2006. Trods bestræbelser på at afkoble udviklingen i affaldsmængderne fra stigningen i den økonomiske vækst har der været en kraftig stigning i affaldsmængderne fra 2002 til 2005. I 2005 topper mængderne på grund af store mængder storskrald samt bygge- og anlægsaffald.

Af indberetninger fra ASA over affald på containerpladserne kan vi se et fald i mængderne fra husholdninger i 2007 og 2008 på ca. 4,34 %. Faldet, som vurderes at skyldes finanskrisen, forventes at fortsætte i yderligere et par år for at nå et konstant niveau i 2010. Herefter forventes mængderne at stige efterhånden som dønningerne af finanskrisen aftager. I starten må folk stadig forventes at være forsigtige, hvorfor stigningen i affaldsmængderne forventes at være små for i 2013 nå et niveau svarende til 2008 og derefter stige med lidt større procentsats. Ovenstående er kun gisninger og kan kun bruges varsomt. Hvis det antages, at erhvervsaffaldet følger samme mønster som husholdningsaffaldet kan følgende prognose opstilles.

	2008	2012	2016	2020
Husholdninger [ton]	116.058	114.332	121.252	128.591
Erhverv [ton]	111.154	108.988	120.302	132.791
Total [ton]	227.212	223.320	241.554	261.382

Tabel 4.3: Forventet udvikling i totale affaldsmængder frem til 2020.

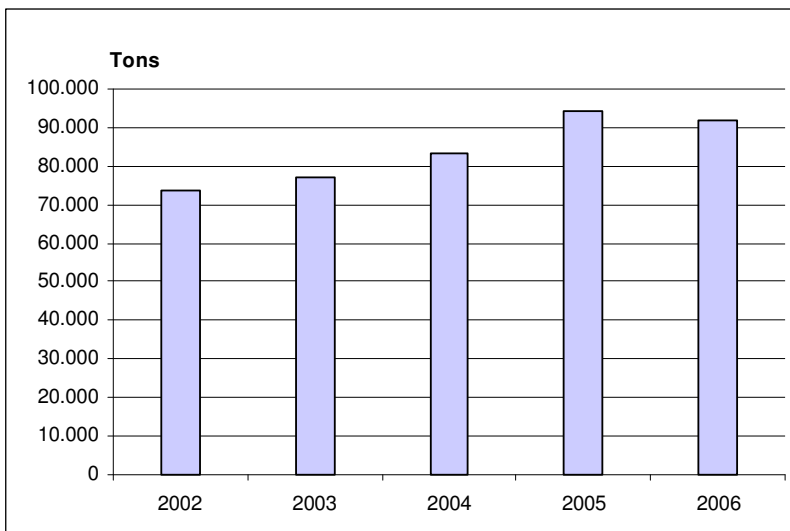
I planperioden forventes antallet af husstande og erhverv at være nogenlunde konstante.

4.3 Husholdningsaffald

I 2006 udgør [husholdningsaffaldet](#) ca. 51 % af den samlede mængde affald i kommunen.

Husholdningsaffald er en samlet betegnelse for det affald, der forekommer fra forbrug i private husholdninger. Nedenstående figur viser totalt set en stigende tendens.

Affald fra husholdninger inddeles i dagrenovation og storskrald. Totalt set er borgerne i Sønderborg Kommune rigtig gode til at sortere deres affald. I 2006 blev ca. 65 % af den samlede mængde husholdningsaffald sorteret fra til genanvendelse, mens alene 29 % blev forbrændt og 6 % deponeret.

Figur 4.1: Udviklingen i husholdningsaffaldet

Mængden af restaffald til forbrænding i 2006 er lidt mindre end i 2005. Den samlede mængde af dannet restaffald er imidlertid lige stor de to år. Forskellen er opstået, fordi der i 2006 er blevet deponeret en lille mængde dagrenovation som sikringslag.

Dagrenovation

[Dagrenovation](#) er det affald, der naturligt forekommer fra forbrug i private husholdninger. Undtaget er storskrald, haveaffald og farligt affald. Dagrenovation opdeles i [fraktioner](#) til genanvendelse og i restaffald, som er det der samles i sækken til forbrænding.

	Genanvendelse [ton]	Forbrænding [ton]	Deponi [ton]
Restaffald	0	20.282	1.244
Papir	3.714		
Pap	815		
Glas og flasker	1.242		
Plast	75		
I alt	5.845	20.282	1.244
Procentvis fordeling	21%	74%	5%

Tabel 4.4: Dagrenovation indsamlet til genanvendelse, forbrænding og deponi i 2006.

Batterier

I 2006 blev der indført husstandsindsamling af batterier og småt elektroniskrot. Ordningen fungerer ved, at borgere pakker batterier i gennemsigtige poser, som placeres på låget af skraldespanden. Poserne indsamles af skraldemændene samtidig med at sækken tages med. Batterierne kan fortsat afleveres andre steder, som f.eks. butikker, miljøstationer og containerpladser. Efter at husstandsindsamlingen blev indført, er mængder af batterier indsamlet steget med ca. 16 % fra 2005 til 2006.

Papir og pap

Miljøstyrelsen har beregnet et potentiale for hvor meget pap og papir, den enkelte kommune i Danmark kan indsamle til genanvendelse. Potentialet for Sønderborg Kommune er 4.745 tons pr. år. Af tabel 4.4 ses at der i 2006 er indsamlet i alt 3.714 tons papir og 815 tons pap. Det svarer til, at der indsamles 88 % af potentialet. Miljøstyrelsens sigtelinje i Affaldsstrategi 2005-2008 var 82 % af potentialet.

Storskrald

Storskrald er kasserede brugsgenstande som f.eks. møbler, barnevogne, hårde hvidevarer osv. fra private husholdninger.

Af nedenstående tabel fremgår det, at 75 % af det indsamlede storskrald er blevet sendt til genanvendelse og 15 % til forbrænding.

	Genanvendelse [ton]	Forbrænding [ton]	Deponi [ton]	Specialbehandling [ton]
Jern/metal	2.801			
Tegl og beton	18.003			
Gips	552			
Vinduer med rammer	373			
Træ	4.536			
Afdækningsjord	4.814			
Træstød	232			
Planglas	42			
Autoruder	13			
Plastmøbler	43			
PVC	61			
Tæpper, madrasser og møbler	98	1.217		
Småt brændbart		5.295		
Tøj	196			
Dæk	78			
Trykflasker	4			
Deponiaffald			3.859	
Kølemøbler		58		202
Elektronik	365			
Kabelskrot	8			
Fritureolie	1			
I alt	32.218	6.570	3.859	202
Procentvis fordeling	75%	15%	9%	2%

Tabel 4.5: Storskrald indsamlet fra husholdninger på containerpladser til genanvendelse, forbrænding og deponi i 2006

4.3.1 Have- og grenaffald

I 2006 er der afleveret 21.400 tons have- og grenaffald til genanvendelse på kommunens containerpladser. Affaldet neddeles og komposteres, hvorefter det sælges til borgerne.

I årene mellem 2002 og 2006 er der sket en stigning på ca. 17 % i mængden af have- og grenaffald til genanvendelse.

4.3.2 Farligt affald

	Genanvendelse [ton]	Specialbehandling [ton]
Diverse farligt affald		71
Olie	39	0
Batterier	16	0
Blyakkumulatorer	81	0
Plastmaling		78
Lysstofrør	6	0
I alt	141	149
Procentvis fordeling	49%	51%

Tabel 4.6 Farligt affald indsamlet fra husholdninger på containerpladser til genanvendelse og specialbehandling i 2006

4.3.3 Ordninger for husholdningsaffald

	Henteordning	Bringeordning	Ingen ordning	Regulativ
Restaffald	x			2008
Organisk restaffald			X	
Papir, aviser og ugeblade		x		2008
Pap		x		2008
Glas og flasker		x		2008
Plast		x		2008
Batterier	x	x		2008
Storskrald		x		2008
Haveaffald		x		2008
Flydende affald	x			
Farligt affald		x		2008
Klinisk risikoaffald		x		2008

Tabel 4.7: Ordninger for indsamling af husholdningsaffald.

Restaffaldet indsamles til forbrænding. Indsamlingen foregår ved ugentlig tømning. Borgerne kan vælge mellem 110 liters sække eller containere på henholdsvis 120, 140, 240, 400, 600 eller 800 liter.

Alle borgere opfordres til at hjemmekompostere den kompostérbare fraktion af restaffaldet (køkkenaffaldet).

Papir, herunder aviser, reklamer, bøger osv. indsamles ved bringeordninger til enten miljøstationer eller containerpladser. I enkelte områder i kommunen indsamles aviser igennem frivillige ordninger som spejdere, brandværn osv.

Glas og flasker indsamles ligeledes ved bringeordninger til miljøstationer og containerpladser. Derudover har Ribe Flaskecentral indsamling i alle de syv gamle kommuner.

Storskrald i øvrigt er omfattet af bringeordninger til containerpladserne.

4.4 Resultat af borgerinddragelse

Undersøgelsen viser, at 79 % af det udsnit af kommunens borgere, der har valgt at besvare spørgsmålene, er godt tilfredse med ordningerne, som de er i dag. Knap 18 % vil gerne have, at der skal ske noget mere.

Langt hovedparten af dem, der har svaret, afleverer de fleste af de genbrugelige fraktioner på containerpladserne. Af besvarelserne fremgår det, at der stadig er en del ca. 17 %, der ikke sorterer jern og metal, og 28 % der ikke sorterer plast dunke fra til genbrug.

Borgerne blev spurgt om, hvordan de ønsker at aflevere de samme genanvendelige fraktioner fremover. Der var mulighed for at sætte flere krydser og resultatet blev:

	Ved husstanden	På containerpladser	Miljøstationer
Papir og pap	36 %	60 %	37 %
Glas og flasker	26 %	60 %	49 %
Plastdunke	28 %	66 %	25 %
Metaldåser	29 %	61 %	35 %
Stort affald	13 %	89 %	6 %
Farligt affald	9 %	88 %	13 %
Batterier	37 %	59 %	37 %

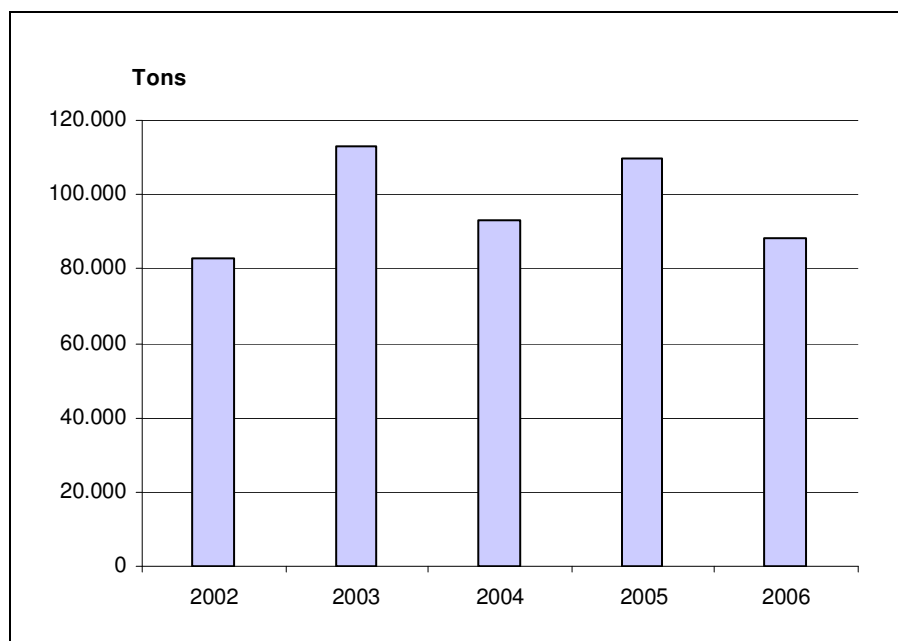
Vi spurgte også om det kunne være en idé med en mobil flishugger, det vil sige en ordning, hvor kommunen sender en flishugger rundt i villakvartererne og hugger borgernes have- og grenaffald til flis. Det viste sig, at 12 % ønsker, at kommunen skal hente have- og grenaffald ved husstanden, at 16 % synes, det er en god idé med en mobil flishugger og at 80 % helst vil fortsætte med at aflevere deres have- og grenaffald på containerpladserne.

69 % er modstandere af at få afhentet renovation hver 14. dag. 27 % vil gerne have 14 dagstømning af dagrenovation.

Sidst i skemaet blev borgerne bedt om at komme med forslag eller kommentarer. Der var her meget stor fokus på 14 dagstømning af dagrenovation. De fleste fremhæver lugtgener og uhygiejniske forhold som grunde til at de ikke ønsker, at det bliver indført. Enkelte har fremhævet andre kommuners systemer, hvor der er kildesortering ved husstandene.

4.5 Erhvervsaffald

Erhvervsaffald er en samlet betegnelse for alt affald, der dannes i forbindelse med erhvervsmæssige aktiviteter.

Figur 4.2: Udviklingen i erhvervsaffald i sidste planperiode

Al det erhvervsaffald, der ikke er omfattet af en indsamlingsordning, er omfattet af en anvisningsordning. Affald fra erhverv opdeles efter erhvervsmæssig kilde, det vil sige, den type virksomhed, som har dannet affaldet.

Der er 5 forskellige erhvervsmæssige kilder:

- Institutioner, handel og kontor
- Produktion og fremstilling
- Byggeri og anlæg
- Rensningsanlæg
- Andet

Totalt set har erhvervet i 2006 dannet 88.000 tons affald, hvoraf ca. 82 % er sendt til genanvendelse og 15 % til forbrænding. Kun 2 % af den samlede mængde erhvervsaffald er blevet deponeret i 2006.

	Genanvendelse		Forbrænding		Deponi		Speciel behandling	
	Mængde [ton]	Andel [%]	Mængde [ton]	Andel [%]	Mængde [ton]	Andel [%]	Mængde [ton]	Andel [%]
Institutioner, handel og kontor	6.440	52%	5.901	47%	136	1%	19	0,2%
Produktion og fremstilling	26.737	79%	5.082	15%	1.060	3%	911	3%
Byggeri og anlæg	38.324	94%	1.796	4%	668	2%	15	0,04%
Rensningsanlæg	837	95%	0	0%	45	5%	0	0%
Andet	0	0%	57	100%	0	0%	0	0%

Tabel 4.8: Mængder erhvervsaffald fordelt på erhvervsmæssig kilde samt fordelingen i forhold til behandlingsform.

4.5.1 Ordninger for erhvervsaffald

	<u>Indsamlings- ordning</u>	<u>Anvisnings- ordning</u>	Landsdæk- kende ordning	Regulativ
Asbestaffald		X		2001
Asfalt	x			2001
Autoruder		X		2001
Batterier	X			2001
Blandede rene stenmaterialer	X			2001
Beton og asfalt	X			2001
Brugte mineralske sandblæsningsprodukter		X		2001
Bygge og anlægsaffald	X			2001
Bygningsaffald til nedknusning	X			2001
Dagrenovationslignende affald	x			2008
Deponiaffald		X		2001
Dæk	X		x	2001
Elektriske og elektroniske produkter	X		x	2001
Farligt affald	X			2004
Fedt fra fedtudskillere	X			2006
Flasker og glas	X			2001
Fortroligt papir	X			2001
Forurennet jord og grus		X		2001
Gips		X		2001
Glas og flasker	X			2001
Have- og parkaffald		X		2001
Ikke-genbrugelige sten og byggematerialer		X		2001
Imprægneret træ		X		2001
Jern og metal	X			2001
Klinisk risikoaffald	X			2004
Kølemøbler	X			2001
Madaffald fra storkøkkener	X			2001
Mineraluld	X			2001
Papir, aviser og ugeblade	X			2001
Pap	X			2001
PCB/PCT-holdigt fugemasse		X		2004
Planglas	X			2001
Plastemballage	X			2001
PVC	X			2001
Rent overskudsjord		X		2001
Sand og ristestof	X			2001
Skrotbiler		X		2001
Slam	X			2001
Småt brændbart	X			2001
Stort brændbart	X			2001
Træ til genanvendelse	X			2001

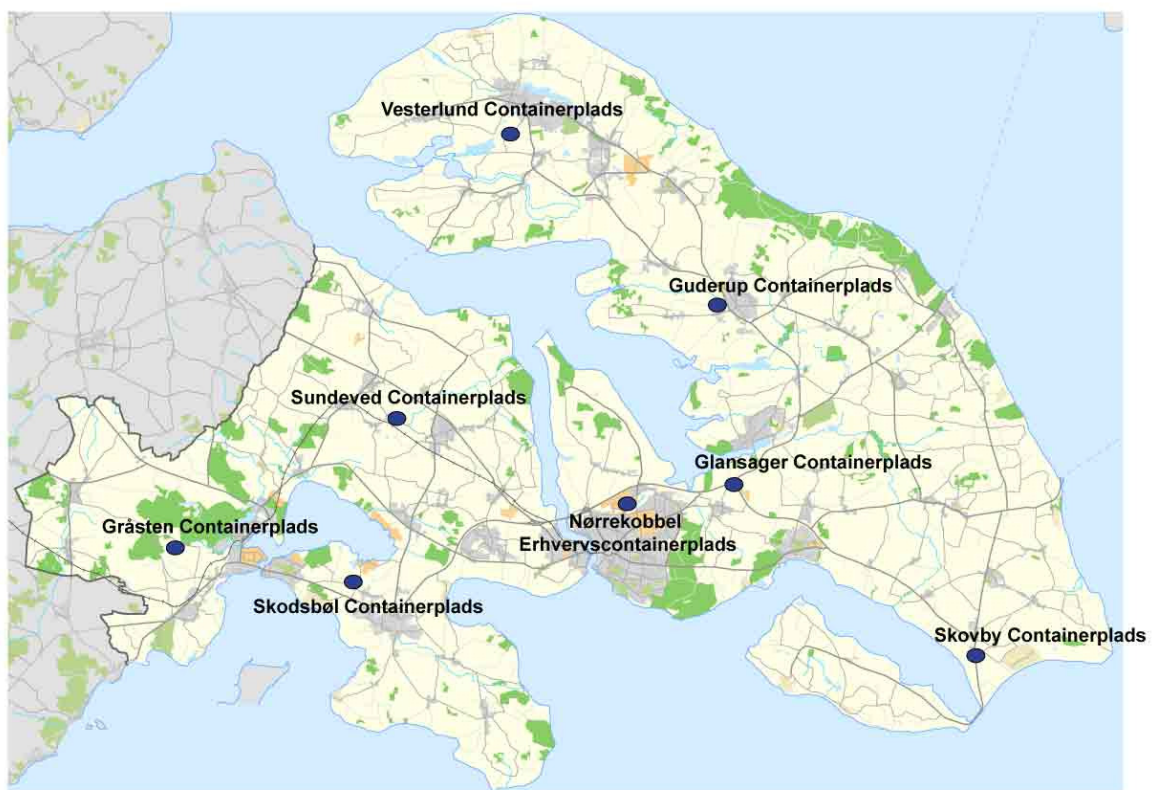
Tabel 4.9: Oversigt over ordninger for indsamling af erhvervsaffald.

5 Anlæg og kapaciteter

Arbejdet omkring affald er delt op i myndighedsopgaver (så som affaldsplanlægning, regulativer, anvisninger, tilsyn osv.) og driftsopgaver (så som opstilling og vedligehold af miljøstationer, drift af containerpladser og deponi, arbejdet omkring dagrenovation osv.). Myndighedsopgaverne varetages af Sønderborg Kommunes miljøafdeling og driftsopgaverne varetages af Sønderborg Forsyning.

5.1 Containerpladser

Siden 2004 har kommunen rådet over 8 containerpladser.

Figur 5.1: Placering af containerpladser i kommunen.

Alle kommunens borgere har fri adgang til alle kommunens containerpladser.

På containerpladserne kan der blandt andet sorteres i følgende fraktioner:

- Aviser og ugeblade
- Pap
- Glas og flasker
- Tøj og sko
- Jern og metal
- Byggeaffald
- Have- og grenaffald
- Brændbart affald
- Affald til deponi
- Gips
- Imprægneret træ
- Træ til genanvendelse
- Elektronikskrot
- Farligt affald

På flere af containerpladserne er der etableret et genbrugshjørne. Et genbrugshjørne er et rum, hvor borgere har mulighed for at sætte ting, som de mener, andre måske kan bruge.

Farligt affald kan også afleveres på alle containerpladser. Klinisk risikoaffald i form af kanyler og medicinrester kan afleveres på apotekerne.

Erhverv kan gratis aflevere pap, papir, jern og metal, plastfolie på alle containerpladserne. Derudover har det været muligt at aflevere mindre mængder farligt affald. Dette er blevet finansieret via gebyrer. Andet affald modtages på erhvervscontainerpladsen mod betaling.

5.2 Miljøstationer

Der er opstillet miljøstationer til indsamling af henholdsvis flasker og glas og papir.

	Papir [antal kuber]	Glas [antal kuber]
Augustenborg	0	11
Broager	23	23
Nørdborg	35	47
Gråsten	12	6
Sundeved	6	6
Sydals	0	19
Sønderborg	93	116

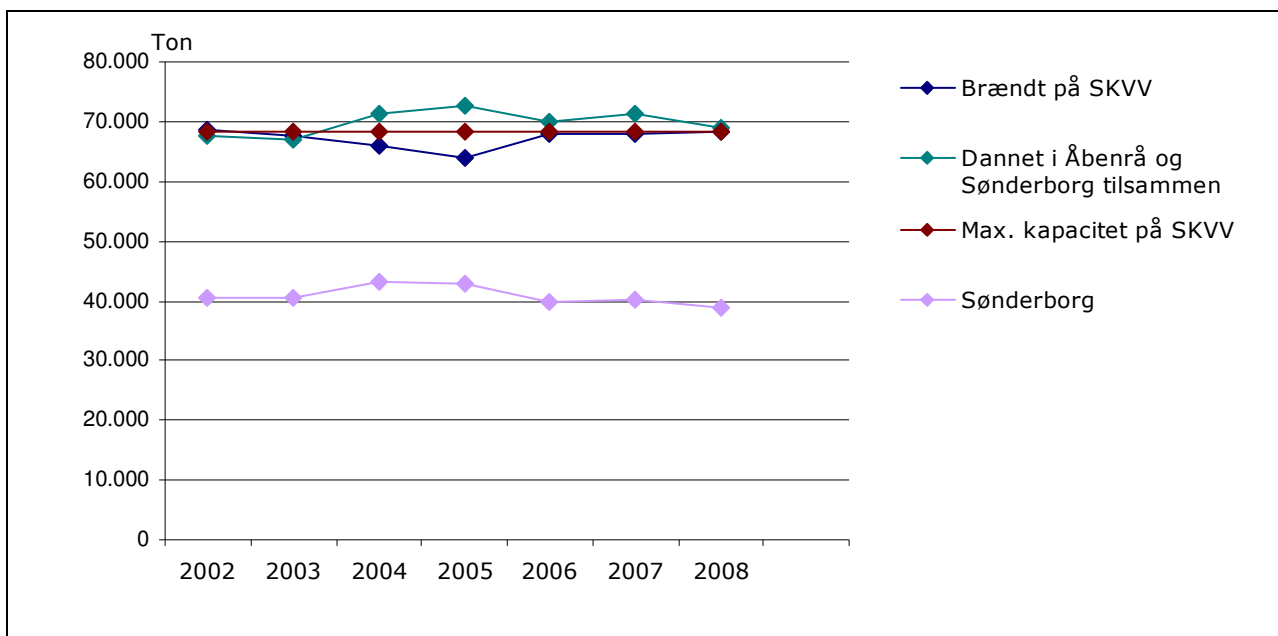
Tabel 5.1: Oversigt over antal kuber fordelt på de gamle kommuner (2008 tal).

5.3 Sønderborg Kraftvarmeværk

Sønderborg Kraftvarmeværk blev etableret i 1993. Det er et interessentselskab ejet af Sønderborg Fjernvarme og Sønderborg Kommune. Anlægget har en affaldsfyret ovn, som er dimensioneret til forbrænding af 8 tons affald/time. Varmen fra forbrænding

bruges til opvarmning af boliger i Sønderborg via Sønderborg Fjernvarme. I alt er anlægget dimensioneret til 62.000 tons +/- 10 % affald om året.

Sønderborg Forsyning, som står for leverancen af affald til Kraftvarmeværket, har indgået aftale med Åbenrå Kommune om, at Sønderborg Kraftvarmeværk skal modtage og afbrænde 22.000 tons affald om året. Derudover er der indgået aftaler med andre kommuner i Sønderjylland, således at kommunerne kan hjælpe hinanden i forbindelse med revisioner eller havarier af anlæggene.

Figur 5.2: Sammenligning af dannede og forbrændte affaldsmængder

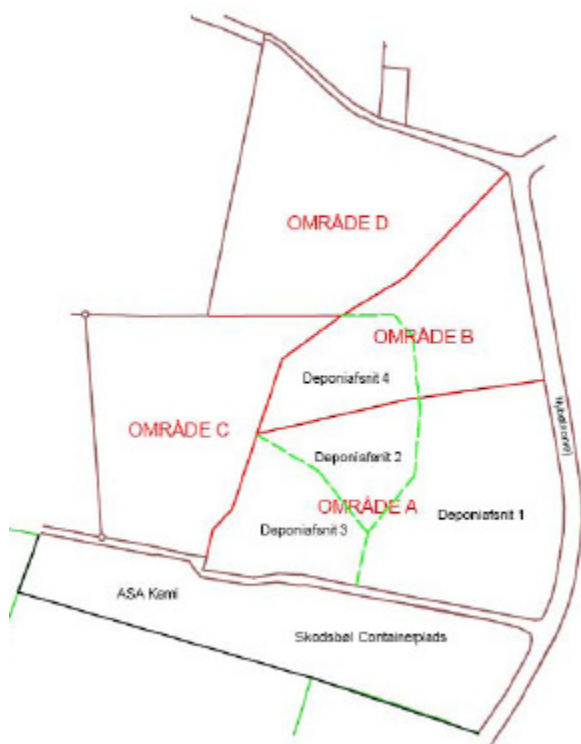
5.3.1 Sikring af forbrændingskapacitet

Ovenstående figur 5.2 viser udviklingen i dannet og afbrændt affald fra 2002 – 2008. Af figuren fremgår det, at Kraftvarmeværket i årene 2006, 2007 og 2008 forbrændte på højeste kapacitet.

Der er ingen planer om at udbygge anlægget med flere ovnlinjer. Derimod vil vi sikre den forbrændingskapacitet, der er tilstede ved at arbejde målrettet på at reducere mængderne til forbrænding.

5.4 Skodsbøl Deponi

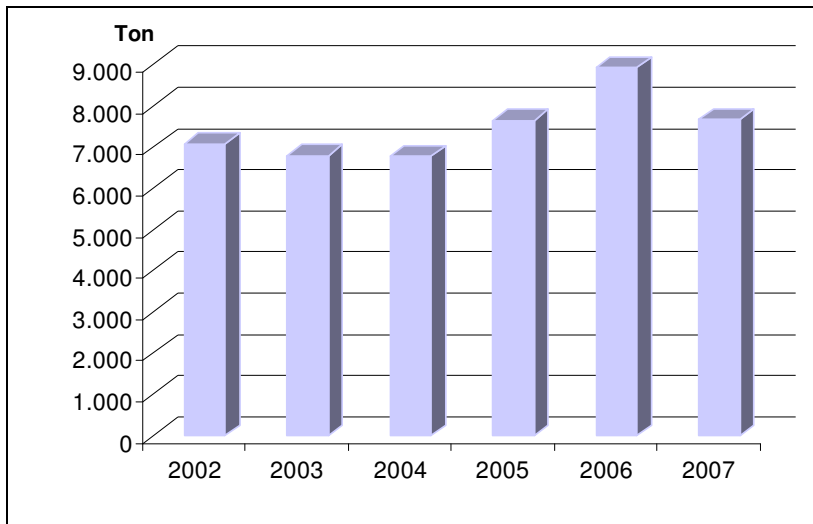
Sønderborg Forsyning driver kontrolleret deponi i Skodsbøl. Deponiet fik sin første miljøgodkendelse i 1981. Siden da er anlægget blevet udvidet til nu at omfatte de områder, der er vist på nedenstående figur.

Figur 5.3: Oversigt over områder på Skodsbøl Deponi

- Område A, deponiafsnit 1-2: Størstedelen af det deponerede affald ligger her
- Område A, deponiafsnit 3: Sorteringsplads og plads til nedknusning af træ
- Område B: mellemdeponi for brændbart affald og lager for bygningsaffald
- Område B, mellemdeponi og lager for bygningsaffald. Deponiafsnit 4: Ny deponicelle, som er blevet opbygget og taget i brug i 2006
- Område C: Er ved at blive anlagt. 1. og 2. etape bruges til kompostering. 3. etape bruges til oplag af have- og grenaffald
- Område D: Der bliver lavet råstofudvinding i årene 2006-2011. En lille del af området bruges til modtagelse af anlægsjord
- ASA-kemi og Skodsbøl Containerplads: Området er erhvervet i 2005. I 2006 er der blevet anlagt en ny containerplads. I 2007 er der blevet bygget et anlæg til modtagelse af farligt affald.

De affaldstyper, der er modtaget til deponi er ikke-støvende asbestaffald, slagge og aske, grus fra gadefejning, affald fra gamle lossepladser, slam og filterjord, øvrigt deponiaffald herunder affald fra containerpladser. De totale mængder affald modtaget i årene 2002-2007 kan ses af nedenstående figur 5-4.

Figur 5.4: Udvikling over affaldsmængder til deponi

5.4.1 Sikring af deponeringskapacitet

Nedenstående tabel viser områderne med størrelse i m², restvolumen i m³ og skønnet opfyldningstidspunkt.

Område	Deponiafsnit/ etape	Areal [m ²]	Skønnet restvolumen [m ³]	Skønnet opfyldningstidspunkt
A	1	17.200	0	2002
A	2	4.900	0	2007
A	3	7.400	81.000	Medio 2022
B	4	4.000	58.000	Medio 2013
C		20.000	300.000	Medio 2055
D		13.500	Ikke anslået	

Tabel 5.1: Oversigt over deponiafsnit, restvolumen og skønnede opfyldningstidspunkter.

Beregning af volumen af affald er foretaget på baggrund af luftfoto. Den sidste overflyvning med beregning af højdekurver er blevet foretaget i sommeren 2005. Deponiafsnit 4 i det nye område B blev påbegyndt i september 2006. Afsnittet forventes at være opfyldt medio 2013.

Ifølge tal fra Sønderborg Forsyning udgør eternit både med og uden asbest i dag 13 % af den mængde affald, der deponeres. Hvis denne mængde kan tages ud af den nuværende celle og sendes til et deponianlæg til mineralsk affald, og hvis hvid sanitet, som kan genbruges også tages ud, forventes område B at kunne holde i længere tid. Når området er fyldt op forventes område C at blive taget i brug.

5.5 Økonomi

Renovationsgebyrene har igennem mange år været opkrævet efter "Hvile i sig selv"-princippet. Det vil sige, at over en årrække skal der være balance mellem udgifterne og de gebyrer, der opkræves. De senere år er kravene til gennemsigtighed og opdeling af de kommunale regnskaber på affaldsområdet øget.

I forbindelse med reglerne om ny organisering af affaldsstrukturen vil der endvidere blive stillet krav om, at der skal opkræves affaldsgebyrer fra erhverv efter fælles retningslinjer. Sønderborg Kommune opkræver allerede i dag renovationsgebyr fra virksomheder til dækning af administrationsudgifter og de ordninger erhverv kan benytte, herunder at de kan aflevere mindre mængder farligt affald på containerpladserne. I planperioden skal der ske en omlægning af gebyrsystemet i kommunen efter de nye regler.

Alle udgifter og gebyrer godkendes hvert af byrådet i forbindelse med det årlige budget.

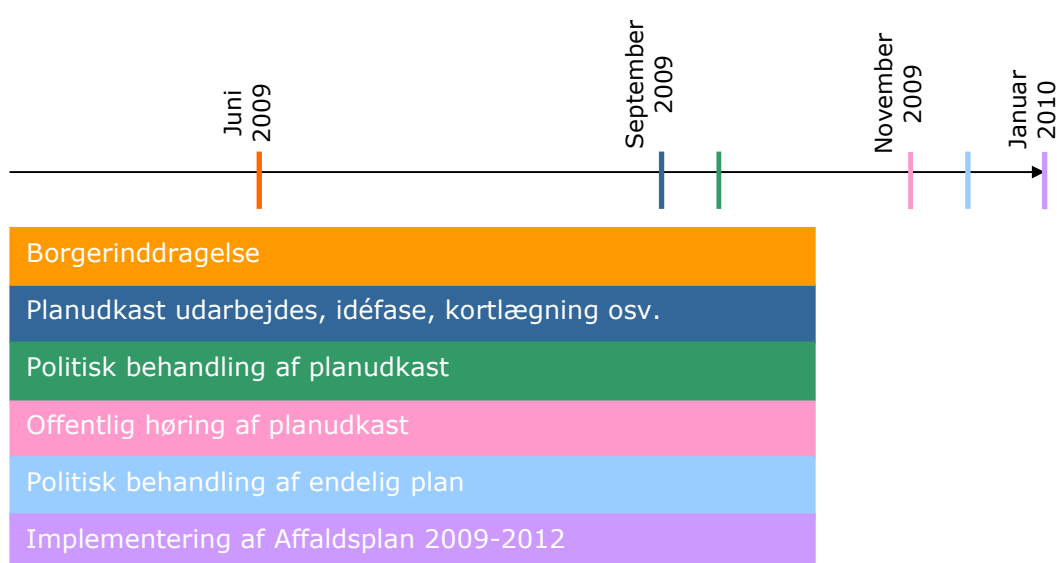
6 Processen bag planen

Arbejdet med affaldsplanen er opdelt i følgende faser:

Udarbejdelse af planudkast

Denne fase indledes med en *idéfase*, hvor der tænkes tanker omkring forslag til mål, fokusområder og indsatser. *Borgerinddragelsen* ligger også i denne fase.

Kortlægningen, hvor det undersøges, hvordan håndteringen af affald er i dag. *Status* på tidligere plan er også en del af dette afsnit.

Politisk behandling af planudkast

Når der ligger et færdigt udkast af planen, skal Byrådet godkende det, inden det sendes i offentlig høring.

Offentlig høring

Planen sendes i offentlig høring i 8 uger. I den periode har borgerne mulighed for at læse og kommentere udkast til planen.

Politisk behandling af endelig plan

Efter høring vurderes og indarbejdes indkomne forslag. Den endelige plan sendes i politisk behandling, hvor byrådet skal godkende planen endeligt.

Implementering af planen

Her offentliggøres planen og initiativerne sættes i gang svarende til handlingsplanen i afsnit 3.5.

7 Ordforklaring

Affaldsbekendtgørelsen

Miljøstyrelsens bekendtgørelse nr. 1634 af 13. december 2006 om affald

Affaldsfraktion

En gruppering af materialer, som har fælles sammensætning. Eksempler på fraktioner:

- Papir og pap
- Glas og flasker
- Jern og metal
- Plast

Affaldstype

Affald med fællestræk grupperes efter affaldstype. Affaldsbekendtgørelsen opererer med følgende affaldstyper:

- Dagrenovation
- Storskrald
- Haveaffald
- Erhvervsaffald
- Emballageaffald
- Farligt affald
- Behandlingsrest

Anvisningsordning

En regulativfastsat ordning, hvor kommunen oplyser, borger/virksomhed om hvor de kan komme af med den pågældende affaldsfraktion på forsvarlig vis.

Affaldsproducenten har ansvaret for, at affaldet behandles som kommunen foreskriver.

Behandlingsform

Beskriver den behandling affaldet som affaldet bliver udsat for på modtageanlægget

Bringeordning

En indsamlingsordning, hvor borger/virksomhed selv bringer sit affald til et bestemt opsamlingssted for den pågældende affaldsfraktion. Det kan f.eks. være til en containerplads.

Dagrenovation

Affald, der normalt forekommer fra husholdninger bortset fra haveaffald og storskrald. Dagrenovation opdeles i restaffald og genanvendeligt affald. Restaffaldet er det, der smides i skraldesækken og sendes til forbrænding. Den genanvendelige del af dagrenovationen kan f.eks. være papir, pap, flasker, glas, dåser, plastdunke osv.

Erhvervsmæssig kilde

Beskriver affaldsproducenten og dermed indenfor hvilken branche affaldet er dannet. Husholdninger er også erhvervsmæssige kilder.

Husholdningsaffald

En samlet betegnelse for det affald, der forekommer fra forbrug i private husholdninger. Affald fra husholdninger opdeles i dagrenovation og i srotskrald.

Indsamlingsordning

En indsamlingsordning kan enten være en bringe- eller en henteordning. Det centrale i en indsamlingsordning er, at kommunen er ansvarlig for, at affaldet håndteres korrekt.

Jordhotel

Et jordhotel er et anlæg, der er miljøgodkendt til at modtage og opbevare forurenede jord. Typisk bliver jorden analyseret mens det ligger på anlægget, for derefter at blive sendt til andre anlæg med henblik på oprensning.

Bilag

Bilag 1 – status på mål i Affaldsplan 2005 - 2008

Status på mål for husholdningsaffald

Mål for Affaldsplan 2005-2008		Ansvarlig	Tidsfrist	Gennemført/hvordan	Videreføres i denne plan
Fastholde genanvendelsesprocent for glas, pap og papir					
1	Information bl.a. via ASA-kalender	ASA	2005-2006	November 05: glas juni 06: papir	
2	Annoncering vedr. de kommunale ordninger	Kommunen	Løbende	Ingen - kun indsamling af kuber i forbindelse med nytår	
3	Tilbud om indsamling af papir og glas ved større private boligforeninger i Sønderborg Kommune	SOM	Løbende	Ingen	
4	Forsøg med papir- og papindsamling i Broager Kommune (aktiveringsprojekt)	Broager Kommune	Fra 2004	Der har været sat et forsøg i gang. Der blev indsamlet 5 gange i 2004 og 2005. Men så gik projektet i stå.	Nej. Nu er der indsamling i kuber og ved frivillige ordninger.
Øge genanvendelse for metal-, træ og plastemballage					
5	Information bl.a. via ASA-kalender	ASA	2005	Februar: Plast, maj: PVC, juni: aluminium, august: folie	Ja, information bringes med jævne mellemrum
			2006	marts: Træ	Ja, information bringes med jævne mellemrum
Separat indsamling af jern- og metalemballage på containerpladserne					
6	Mulighed for aflevering på containerpladserne	ASA	Eksisterende	ASA har en container til jern- og metalaffald på alle containerpladser.	
7	Information bl.a. via ASA-kalender	ASA	2005	Juni: aluminiumsbakker, dåser mv.	Ja, information bringes med jævne mellemrum

Mål for Affaldsplan 2005-2008	Ansvarlig	Tidsfrist	Gennemført/hvordan	Videreføres i denne plan	
Information om kommunale indsamlingsordninger, herunder farligt affald					
8	Information bl.a. via ASA-kalender	ASA	2006-2010	Maj 06: Batterier	Ja, information bringes med jævne mellemrum
				Februar 07: Plastdunke, marts 07; farligt affald, november 07: plastfolie	Ja, information bringes med jævne mellemrum
				Marts 08: dåser, august 08: papir, september 08: batterier, november 08: glas og flasker	Ja, information bringes med jævne mellemrum
				februar 09: elektronikskrot, maj 09; hjemmekompostering, juli 09:jord, august 09: papir, september 09: linolieklude, oktober 09: fortroligt papir	Ja, information bringes med jævne mellemrum
9	Revision af regulativ for husholdningsaffald	SOM og Gråsten Kommune	2005	Forsyningen har lavet en revision af regulativet i 2008. Der er ikke blevet ændret andet end datoer og kommunenavne.	Ja, skal revideres i 2009. Miljøstyrelsen udarbejder standardregulativer, som skal bruges i 2010. Se initiativ nr. 10
Fastholde de nuværende storskraldsordninger					
10	Der er genbrugshjørner på alle containerpladser. Ingen yderligere tiltag				
Indsamlingsordning for plastflasker og -dunke via containerpladser					
11	Mulighed for aflevering på containerpladserne	ASA	Fra 2005	Der er opstillet trådbure på alle containerpladser. Et trådbur til PET-flasker og et til HDPE-flasker. Nu indsamles der primært PP, PS og ABS mm fra virksomheder.	Ordningen fortsætter.

Bilag 1 – status på mål i Affaldsplan 2005 - 2008

Mål for Affaldsplan 2005-2008		Ansvarlig	Tidsfrist	Gennemført/hvordan	Videreføres i denne plan
Øget indsamling af batterier og småt elektronik					
12	Etablere husstandsindsamling via dagrenovationsordningen	SOM	Fra 2006	Var en del af udbud af indsamling af husholdningsaffald i 2005. Ordningen blev iværksat sammen med dagrenovationen fra april 2006	Ordningen er en succes og videreføres. Det overvejes om den skal være en del af det nye udbud, som skal træde i kraft den 1. april 2011. Se initiativ nr. 16
Minimere dagrenovationsmængderne					
13	Øget indsats for at få plast- og metalemballage sorteret fra	ASA	2005	Kalenderinformation	Ja, information bringes med jævne mellemrum
14	Information til borgerne bl.a. via nøgletal og undervisning	SOM, Gråsten Kommune og ASA	Fra 2005	Rundvisninger: 2006: 17, 2007: 10, 2008: 13	Ja, information bringes med jævne mellemrum
15	Fortsat anbefale og informere om hjemmekompostering	SOM, Gråsten Kommune og ASA		Konkurrence i maj 09, juni 08, april 07, april 06 og marts 05	Ja, information bringes med jævne mellemrum
Fastholde de nuværende mængder genbrugeligt affald gennem de 8 containerpladser					
16	Analyse af mængderne af genbrugeligt affald efter lukning af containerpladser i 2004	ASA	2005	Er ikke analyseret	

Status på mål for erhvervsaffald

Mål for Affaldsplan 2005-2008		Ansvarlig	Tidsfrist	Gennemført/hvordan	Videreføres i denne plan
Øge genanvendelsen for metal-, træ- og plastemballage					
1	Tilsyn med virksomheder (kampagne for plastfolie)	SOM, affaldskonsulenten, Gråsten Kommune	2005	Affaldskonsulent besøger elektronikvirksomheder (fokus på pap, plast og træ) og tøjgrossister (fokus på pap, plast og tøj)	Fortsættes i næste plan – se initiativ nr. 14
			2006	Affaldskonsulent besøger elektronikvirksomheder (fokus på PP og PS)	
			2007	Kampagne til landbruget. Brev til Matas og andre om håndtering af kosmetik og helseprodukter	
			2008	Affaldskonsulent besøger dagligvarebutikker i Nordborg (madaffald og plast)	
Opfordre undervisningsinstitutioner til at sortere deres affald					
2	Tilbud til skoler om vandrestilling	ASA	2005	De har været på rådhusene og enkelte skoler	
3	Undervisningsmateriale	SOM	Fra 2005		
Bedre vilkår om affald i miljøgodkendelser					
4	Miljøprojekt under udarbejdelse. Anbefalinger søges indarbejdet i godkendelserne	SOM og Gråsten Kommune	2005	Miljøstyrelsen har lavet standardvilkår for nogle brancher. Disse vilkår bruges til godkendelserne. De områder, der ikke er omfattet af standardvilkår, skal have vilkår, som er forenelige med regulativerne.	Søges gennemført i 2010 som en del af initiativ nr. 14

Bilag 1 – status på mål i Affaldsplan 2005 - 2008

Mål for Affaldsplan 2005-2008		Ansvarlig	Tidsfrist	Gennemført/hvordan	Videreføres i denne plan
Krav til håndtering af PVC					
5	Følge udviklingen hos modtageanlæggene og informere herom	ASA	Løbende	Kloakrør mv. sendes til Wuppi. Komponentrør fra elektronikvirksomheder genanvendes i Kina.	Der er stadig meget emballage, som indeholder PVC.
Øget fokus på at virksomheder sorterer plastfolie til genanvendelse					
6	Information, miljøtilsyn samt målrettet opsøgende arbejder fra affaldskonsulenten (kampagne)	SOM, Gråsten Kommune, ASA	2005	Se punkt 1	
Stille krav til virksomheder om at sortere store plastdunke og - beholdere					
7	Information, miljøtilsyn samt målrettet opsøgende arbejder fra affaldskonsulenten (kampagne)	SOM, Gråsten Kommune, ASA	2005	Ingen tiltag	Videreføres i 2010-2020 se initiativ nr. 4, 5, 12, 14, 20, 21 og 22
Minimere affaldsmængder samt øge kvaliteten af affaldet i kommunens egne enheder					
8	Gennemgang af de kommunale institutioner	ASA og kommunerne	Fra sidste plan	Der har været en række forsøg, som alle er strandet på, at de aktive pedeller ikke får bevilliget penge.	Videreføres i plan 2010-2020 – se initiativ nr. 6.

Mål for Affaldsplan 2005-2008		Ansvarlig	Tidsfrist	Gennemført/hvordan	Videreføres i denne plan
Sikre korrekt håndtering af forurennet jord					
9	Udarbejde regulativ for forurennet jord	SOM	2004/2005	Blev udarbejdet i 2004. Efterfølgende er der lavet områdeklassificering. Det vil sige at regulativet ikke længere er gældende.	
10	Konference for jordentreprenører, rådgivere og kommuner	SOM	2004/2005	Blev afholdt i 2004	
Sikre fortsat anvendelse af slam på landbrugsjord					
11	Fælles kampagne overfor virksomheder	SOM og Gråsten Kommune	2005/2006	Ikke sket noget	
12	Krav til spildevand om miljøfremmede stoffer	SOM og Gråsten Kommune	2005/2006	Ikke sket noget	
Samarbejde om information med de øvrige sønderjyske affaldskonsulenter					
13	Foldere til elektrikere og om byggeaffald	Affaldskonsulenten	2004/2005	Jævnlig henvendelser til Grillbarer og bortskaffelse af friturefedt til DAKA	
14	Planer om flere brancherelaterede foldere	Affaldskonsulenten			
Sikre korrekt håndtering af amalgamaffald					
15	Nyt regulativ for affald fra sundhedssektoren	SOM og Gråsten Kommune	Under udarbejdelse	Udarbejdet og offentliggjort i 2004	Indarbejdes måske i Erhvervsaffaldsregulativ
16	Kampagne overfor tandlæger	SOM og Gråsten Kommune	2005	Ikke sket noget	

Bilag 1 – status på mål i Affaldsplan 2005 - 2008

Mål for Affaldsplan 2005-2008	Ansvarlig	Tidsfrist	Gennemført/hvordan	Videreføres i denne plan	
Etablering af et jordhotel					
17	Undersøge muligheder for etablering af jordhotel	SOM og ASA	2005	Ikke sket noget.	Videreføres. Der er indkommet ansøgning om miljøgodkendelse til jordkarteringsanlæg i Glansager
Forebygge emballageaffald og fremme genbrugssystemer i kommunerne					
18	Via grønne indkøb undgå overflødig emballage, emballage med skadelige stoffer, lægge vægt på at emballagen kan genbruges evt. genpåfyldes	SOM og fællesindkøb	Fra 2005	Ikke sket noget	Videreføres – se initiativ nr. 8 og 15
Korrekt håndtering af fedt fra fedtudskillere					
19	Udarbejdelse af et regulativ	SOM og Gråsten Kommune	2005/2006	Udarbejdet i 2006	Indarbejdes i Erhvervsaffaldsregulativ

Bilag 2- Økonomi**Kommunes udgifter til håndtering af affald i 2008****Affald fra husholdninger**

	Kommunens udgifter til affaldshåndtering Kr. ekskl. moms, inkl. affaldsafgift	
	Driftsudgifter til indsamling og transport	Udgifter til behandling
Dagrenovation - restaffald	18.001.486	12.709.815
Andet husholdningsaffald	26.746.944	10.614.236
Samlede udgifter	44.748.430	23.324.051
Samlede udgifter til indsamling, transport og behandling	68.072.481	
Evt. andre udgifter	43.040	
Samlede udgifter	68.115.521	

Affald fra erhverv

	Kommunens udgifter til affaldshåndtering Kr. ekskl. moms, inkl. affaldsafgift	
	Driftsudgifter til indsamling og transport	Udgifter til behandling
Dagrenovationslignende affald	1.322.547	933.774
Andet erhvervsaffald	1.870.440	0
Samlede udgifter	3.192.987	933.774
Samlede udgifter til indsamling, transport og behandling	4.126.761	
Evt. andre udgifter	2.894	
Samlede udgifter	4.129.655	

Kommunens indtægter samt årets resultat

	kr. pr. år ekskl. moms, inkl. affaldsafgift.
Kommunens samlede indtægter fra private husstande inkl. evt. skattefinansiering	67.927.059
Kommunens samlede indtægter fra erhverv	4.419.734
Evt. andre indtægter	820.072
Kommunen samlede indtægter	73.166.865
Kommunen samlede udgifter	72.245.176
Årets resultat	921.689

Renovationsbidrag – 2009

Fast bidrag afhængig af kundegruppe

	[Kr./år] eks. moms
Parcelhuse	1.070
Etageboliger	757
Kollegieværelser/enkeltværelser	535
Sommerhuse	1.070
Foreninger	321
Erhvervsenheder	798

Tømningsbidrag

	[Kr./år] eks. moms
110 liters sæk	825
120 liters container	925
140 liters container	1.035
190 liters container	1.115
240 liters container	1.325
370 liters container	1.930
400 liters container	2.220
600 liters container	2.900
800 liters container	3.805
8 m ³ midicontainer	31.510
10.000 liters container	44.666
12.000 liters container	56.376
15.000 liters container	58.037
20.000 liters container	71.407
18 m ³ comprimatorcontainer	157.989

Bilag 3**Økonomiske konsekvenser af og fordeling af ansvar for tiltag**

Nogle af de foreslåede initiativer vil få nogle økonomiske konsekvenser for borgerne. Nedenfor er de totale **merudgifter** for de enkelte initiativer beregnet.

		2010		2011		2012	
		Forsyning [kr.]	Miljø [kr.]	Forsyning [kr.]	Miljø [kr.]	Forsyning [kr.]	Miljø [kr.]
1	Information om affaldsforebyggelse	400.000		200.000		100.000	
2	Nej tak til reklamer	100.000					
3	Brugertilfredshedsundersøgelser	150.000		150.000		150.000	
4.	Information om affaldsforebyggelse		50.000				
9	Grønne indkøb	50.000					
11	Information om sortering	100.000					
12	Mulighed for flytning og reovering af containerpladser undersøges						
	a. Vesterlund	500.000		9.000.000			
	b. Gråsten			2.000.000			
13	Grønne indkøb	50.000					
17	Husstandsindsamling af genanvendeligt affald og 14 dagstømning	100.000		5.077.283		5.077.283	
18	Forsøg med mobil flishugger			300.000			
21	Kontakt til nyetablerede virksomheder		30.000				
24	Kampagner om affald i naturen	100.000		100.000		100.000	
I alt		1.550.000	80.000	16.827.283		5.427.283	

Fordeling på husstande:

Etablering af **husstandsindsamling af genanvendeligt** affald kombineret med 14 dagstømning af restaffald koster per husstand:

	2010	2011	2012
	Ugetømning [kr./år]	14 dagstømning [kr./år]	14 dagstømning [kr./år]
Parcelhuse og sommerboliger	2,72	137,96	137,96
Sommerboliger	2,72	137,96	137,96
Erhverv	2,03	102,89	102,89
Etageboliger	1,92	97,61	97,61
Værelser	1,36	68,98	68,98
Foreninger	0,82	41,39	41,39

Initiativer - hvilke redskaber bruger vi?	Sønderborg Forsyning ¹	Sønderborg Kommunes miljøafdeling ²
1. Information om affaldsforebyggelse 	<u>Ansvarlig</u> Sønderborg Forsyning forventer at skulle bruge 100.000 pr. kvartal <u>i alt 700.000 kr.</u>	<u>Deltager</u> Miljøafdelingen forventer at skulle bidrage med arbejdstimer. Opgaverne vil blive løst i forbindelse med den daglige løsning af affaldsrelaterede opgaver og vil således ikke give anledning til ekstrabevilling.
1. Nej tak til reklamer 	<u>Ansvarlig</u> Det forventes, at der skal bruges 50.000 pr. kvartal. <u>I alt 100.000 kr.</u>	
2. Brugertilfredshedsundersøgelser 	<u>Ansvarlig</u> Det forventes, at der skal bruges 150.000 pr. kvartal. <u>I alt 450.000 kr.</u>	

¹ Sønderborg Forsyning har oplyst tallene

² Under forudsætning af, at miljøafdelingen får tilført de ekstra ressourcer, der er fremsat ønske om i budget 2010.

Initiativer - hvilke redskaber bruger vi?	Sønderborg Forsyning	Sønderborg Kommunes miljøafdeling²
<p>4. Information om affaldsforebyggelse og klima</p> 	<p><u>Holdes orienteret</u></p> <p>Sønderborg Forsyning holdes orienteret og tages på råd.</p>	<p><u>Ansvarlig</u></p> <p>Der skal afsættes ressourcer til at udarbejde informationsmateriale. Informationen skal formidles til virksomhederne – f.eks. igennem tilsyn. Vil ikke koste ekstra ressourcer</p> <p>I alt forventes opgaven at beløbe sig til ca. <u>50.000 kr.</u></p>
<p>5. Grønt Netværk</p> 	<p><u>Holdes orienteret</u></p> <p>Sønderborg Forsyning holdes orienteret og tages på råd.</p>	<p><u>Ansvarlig</u></p> <p>Der skal hverves flere virksomheder til Grønt Netværk. Dette sker igennem det normale tilsyn og vil ikke koste ekstra ressourcer. Tilsynsmedarbejderne skal klædes på til at hverde virksomheder. Denne opgave varetages og betales af Grønt Netværk.</p> <p>Andel del af opgaven består i informationsmøder for virksomhederne. Denne aktivitet skal foregå igennem Grønt Netværk og <u>vil ikke resultere i ekstra omkostninger for kommunen.</u></p>
<p>6. Kortlægning af affald i kommunens institutioner</p> 	<p><u>Deltager</u></p> <p>Sønderborg Forsyning deltager i arbejdsgruppen med affaldskonsulenten. Det er en del af konsulentens daglige opgaver og vil således ikke bevirke ekstra omkostninger.</p>	<p><u>Ansvarlig</u></p> <p>Opgaven skal løses af en arbejdsgruppe nedsat på tværs af kommunen. Miljøafdelingen forventer at skulle bidrage med arbejdstimer som tovholder på projektet. Opgaven vil blive løst i forbindelse med den daglige løsning af affaldsrelaterede opgaver og <u>vil ikke resultere i ekstra omkostninger for kommunen.</u></p>

Initiativer - hvilke redskaber bruger vi?	Sønderborg Forsyning	Sønderborg Kommunes miljøafdeling ²
7. Byttebørs 	<u>Holdes orienteret</u> Sønderborg Forsyning skal ikke deltage i løsningen af opgaven.	<u>Ansvarlig</u> Sønderborg Kommunes miljøafdeling forventer at skulle bruge nogle timer på at få etableret en side på intranettet som efterfølgende skal vedligeholdes. Opgaven vil blive løst i forbindelse med den daglige løsning af affaldsrelaterede opgaver og vil <u>vil ikke resultere i ekstra omkostninger for kommunen.</u>
8. Krav ved indkøb 	<u>Holdes orienteret</u> Sønderborg Forsyning skal ikke deltage aktivt i løsningen af opgaven.	<u>Ansvarlig</u> Opgaven vil blive løst i forbindelse med den daglige løsning af affaldsrelaterede opgaver og <u>vil ikke resultere i ekstra omkostninger for kommunen.</u>
9. Grønne indkøb 	<u>Ansvarlig</u> Sønderborg Forsyning forventer at skulle bruge <u>50.000 kr.</u> til løsning af opgaven	<u>Deltager</u> Opgaven vil blive løst i forbindelse med den daglige løsning af affaldsrelaterede opgaver og <u>vil ikke resultere i ekstra omkostninger for kommunen.</u>
10. Nyt regulativ 	<u>Deltager</u> Sønderborg Forsyning skal deltage ved møder. Indgår i den normale løsning af opgaver og <u>vil ikke resultere i ekstra omkostninger for Sønderborg Forsyning.</u>	<u>Ansvarlig</u> Opgaven vil blive løst i forbindelse med den daglige løsning af affaldsrelaterede opgaver og <u>vil ikke resultere i ekstra omkostninger for kommunen.</u>

Initiativer - hvilke redskaber bruger vi?	Sønderborg Forsyning	Sønderborg Kommunes miljøafdeling²
11. Information om sortering 	<u>Delt ansvar</u> Sønderborg Forsyning forventer at skulle bruge <u>100.000 kr.</u> til løsning af opgaven	<u>Delt ansvar</u> Opgaven vil blive løst i forbindelse med den daglige løsning af affaldsrelaterede opgaver og <u>vil ikke resultere i ekstra omkostninger for kommunen.</u>
12. Mulighed for flytning og renovering af containerpladser undersøges 	<u>Ansvarlig</u> Sønderborg Forsyning forventer at skulle bruge <u>500.000 kr.</u> til forundersøgelse. Når der findes en egnet plads, forventes der at skulle bruges <u>9.000.000 kr.</u> til at anlægge en ny plads for Vesterlund. Derudover forventer Forsyningen at skulle bruge <u>2.000.000 kr.</u> til renovering af Gråsten Containerplads.	<u>Holdes orienteret</u> Når der er fundet en egnet plads til Vesterlund Containerplads skal der udføres en VVM screening og eventuelt redegørelse. Derudover skal der udarbejdes en ny miljøgodkendelse til Vesterlund og en revision af miljøgodkendelsen til Gråsten Containerplads. Det er alle opgaver, som normalt løses i afdelingen og <u>vil ikke resultere i ekstra omkostninger for kommunen.</u>
13. Grønne indkøb 	<u>Deltager</u> Sønderborg Forsyning forventer at skulle bruge <u>50.000 kr.</u> til løsning af opgaven	<u>Ansvarlig</u> Opgaven vil blive løst i forbindelse med den daglige løsning af affaldsrelaterede opgaver og <u>vil ikke resultere i ekstra omkostninger for kommunen.</u>
14. Nyt samlet regulativ og information 	<u>Deltager</u> Sønderborg Forsyning skal deltage ved møder. Indgår i den normale løsning af opgaver og <u>vil ikke resultere i ekstra omkostninger for Sønderborg Forsyning.</u>	<u>Ansvarlig</u> Opgaven vil blive løst i forbindelse med den daglige løsning af affaldsrelaterede opgaver og <u>vil ikke resultere i ekstra omkostninger for kommunen.</u>

Initiativer - hvilke redskaber bruger vi?	Sønderborg Forsyning	Sønderborg Kommunes miljøafdeling ²
15. Tilsyn og information 	<u>Deltager</u> Sønderborg Forsyning deltager ved besøg hos ikke tilsynspligtige virksomheder. Det er en del af konsulentens daglige opgaver og <u>vil ikke resultere i ekstra omkostninger for Sønderborg Forsyning.</u>	<u>Ansvarlig</u> Sønderborg Kommunes Miljøafdeling, skal indarbejde opgaven i de normale virksomhedstilsyn – det vil sige, at den <u>ikke vil resultere i ekstra omkostninger for kommunen.</u>
16. Grønne indkøb 	<u>Holdes orienteret</u> Sønderborg Forsyning skal ikke deltage aktivt i løsningen af opgaven.	<u>Ansvarlig</u> Opgaven løses i et samarbejde mellem miljøafdelingen og kommunens indkøbsafdeling. Opgaven løses som en del af det daglige arbejde om løsning af affaldsrelaterede opgaver og <u>vil ikke resultere i ekstra omkostninger for kommunen.</u>
17. Husstandsindsamling af genanvendeligt affald med uddeling af kompostbeholdere og 14 dagstømning af restaffald 	<u>Ansvarlig</u> Se detaljeret beskrivelse af initiativet.	<u>Deltager</u> Miljøafdelingen skal deltage i løsning af opgaven i form af møder, hjælp med at finde tal osv. Der forventes at skulle bruges <u>100.000 kr.</u> til hjælp til løsning af opgaven.
18. Forsøgsordning med mobil flishugger 	<u>Ansvarlig</u> Sønderborg Forsyning forventer at skulle bruge <u>300.000 kr.</u> til at gennemføre forsøget.	<u>Deltager</u> Opgaven vil blive løst i forbindelse med den daglige løsning af affaldsrelaterede opgaver og <u>vil ikke resultere i ekstra omkostninger for kommunen.</u>

Initiativer - hvilke redskaber bruger vi?	Sønderborg Forsyning	Sønderborg Kommunes miljøafdeling²
19. Tilsyn 	<u>Deltager</u> Sønderborg Forsyning deltager ved besøg hos ikke tilsynspligtige virksomheder. Det er en del af konsulentens daglige opgaver og vil således ikke bevirke ekstra omkostninger.	<u>Ansvarlig</u> Sønderborg Kommunes Miljøafdeling, skal indarbejde opgaven i de normale virksomhedstilsyn – det vil sige, at der ikke kommer ekstra omkostninger ud af denne opgave.
20. Indgangskontrol på Kraftvarmeværket 	<u>Ansvarlig</u> Sønderborg Forsyning. Skal stort set fungere som nu, hvor der foretages stikprøvekontroller med jævne mellemrum. <u>Vil ikke koste ekstra ressourcer.</u>	<u>Holdes orienteret</u> Resultaterne af indgangskontrollen skal bruges ved tilsyn på virksomhederne. Opgaven <u>vil ikke resultere i ekstra omkostninger for kommunen.</u>
21. Kontakt til nyetablerede virksomheder 	<u>Deltager</u> Sønderborg Forsyning deltager ved besøg hos ikke tilsynspligtige virksomheder. Det er en del af konsulentens daglige opgaver og <u>vil således ikke bevirke ekstra omkostninger.</u>	<u>Ansvarlig</u> Der skal afsættes ressourcer til at udarbejde informationsmateriale. Forventes at beløbe sig til ca. <u>30.000 kr.</u>
22. Hvid sanitet og andet genanvendeligt skal til genanvendelse 	<u>Ansvarlig</u> Sønderborg Forsyning skal bruge arbejdstid på opgaven. <u>Vurderes ikke at ville koste ekstra ressourcer</u>	<u>Holdes orienteret</u> Sønderborg Kommunes Miljøafdelingen skal ikke deltage aktivt i løsning af opgaven.

Initiativer - hvilke redskaber bruger vi?	Sønderborg Forsyning	Sønderborg Kommunes miljøafdeling ²
23. Sortering i gademiljøet - affaldsegnede skraldespande 	<u>Deltager</u> Sønderborg Forsyning deltager i arbejdsgruppen med affaldskonsulenten. Det er en del af konsulentens daglige opgaver og <u>vil således ikke bevirke ekstra omkostninger.</u>	<u>Ansvarlig</u> Opgaven skal løses af en arbejdsgruppe nedsat på tværs af kommunen. Miljøafdelingen forventer at skulle bidrage med arbejdstimer som tovholder på projektet. Opgaven vil blive løst i forbindelse med den daglige løsning af affaldsrelaterede opgaver og <u>vil ikke resultere i ekstra omkostninger for kommunen.</u>
24. Kampagner om affald i naturen 	<u>Deltager</u> Sønderborg Forsyning forventer at skulle bruge 50.000 kr. per kvartal i alt <u>100.000 kr.</u> til løsning af opgaven.	<u>Ansvarlig</u> Der skal afsættes penge til informationsmaterialer. Derudover skal der bruges penge på at få formidlet informationen. I alt forventes at skulle bruges <u>100.000 kr.</u>

Bilag 4- Spørgeskemaundersøgelse

Er du tilfreds med kommunens affaldsordninger?

	Procent
Ja	79,1%
Nej	17,6%
Ved ikke	3,3%
I alt	100,0%

Hvordan afleverer du følgende affaldstyper i dag? (Sæt gerne flere X) - Glas og flasker

	Procent
På containerplads	68,4%
Miljøstationer	39,3%
Jeg sorterer ikke	3,1%
I alt	100,0%

Hvordan afleverer du følgende affaldstyper i dag? (Sæt gerne flere X) - Plastdunke

	Procent
På containerplads	69,9%
Miljøstationer	4,9%
Jeg sorterer ikke	28,0%
I alt	100,0%

Hvordan afleverer du følgende affaldstyper i dag? (Sæt gerne flere X) - Metaldåser

	Procent
På containerplads	78,1%
Miljøstationer	6,4%
Jeg sorterer ikke	17,2%
I alt	100,0%

Hvordan afleverer du følgende affaldstyper i dag? (Sæt gerne flere X) - Stort affald

	Procent
På containerplads	93,3%
Miljøstationer	3,9%
Jeg sorterer ikke	3,1%
I alt	100,0%

Hvordan afleverer du følgende affaldstyper i dag? (Sæt gerne flere X) - Farligt affald

	Procent
På containerplads	91,8%
Miljøstationer	7,7%
Jeg sorterer ikke	1,5%
I alt	100,0%

Hvordan afleverer du batterier i dag? (Sæt gerne flere X)

	Procent
På containerstation	62,1%
Miljøstationer	26,3%
Ved husstanden	27,3%
Jeg sorterer ikke	3,6%
I alt	100,0%

Hvordan afleverer du papir og pap i dag? (Sæt gerne flere X)

	Procent
På containerstation	74,7%
Miljøstationer	28,2%
Indsamlinger	18,1%
Jeg sorterer ikke	5,7%
I alt	100,0%

Hvordan synes du, at følgende affaldstyper skal indsamles fremover? (Sæt gerne flere X) - Papir og pap

	Procent
Ved husstanden	36,1%
på containerplads	59,5%
Miljøstationer	37,1%
I alt	100,0%

Hvordan synes du, at følgende affaldstyper skal indsamles fremover? (Sæt gerne flere X) - Glas og flasker

	Procent
Ved husstanden	26,2%
på containerplads	60,0%
Miljøstationer	48,8%
I alt	100,0%

Hvordan synes du, at følgende affaldstyper skal indsamles fremover? (Sæt gerne flere X) - Plastdunke

	Procent
Ved husstanden	28,3%
på containerplads	65,5%
Miljøstationer	24,7%
I alt	100,0%

Hvordan synes du, at følgende affaldstyper skal indsamles fremover? (Sæt gerne flere X) - Metaldåser

	Procent
Ved husstanden	29,4%
på containerplads	60,8%
Miljøstationer	34,8%
I alt	100,0%

Hvordan synes du, at følgende affaldstyper skal indsamles fremover? (Sæt gerne flere X) - Stort affald

	Procent
Ved husstanden	13,2%
på containerplads	89,1%
Miljøstationer	6,0%
I alt	100,0%

Hvordan synes du, at følgende affaldstyper skal indsamles fremover? (Sæt gerne flere X) - Farligt affald

	Procent
Ved husstanden	8,9%
på containerplads	87,5%
Miljøstationer	12,5%
I alt	100,0%

Hvordan synes du, at følgende affaldstyper skal indsamles fremover? (Sæt gerne flere X) - Batterier

	Procent
Ved husstanden	36,5%
på containerplads	58,6%
Miljøstationer	36,5%
I alt	100,0%

Er du villig til at betale mere for at få hentet dit genanvendelige affald ved din husstand?

	Procent
Nej	65,4%
Ja, op til 300 kr. mere om året	20,9%
Ja, mellem 300 og 500 kr. mere om året	8,6%
Ja, mellem 500 og 1000 kr. mere om året	1,0%
Ved ikke	3,9%
I alt	100,0%

Hvad ønsker du, at vi skal gøre med dit have- og grenaffald?

	Procent
Kommunen skal hente have- og grenaffald ved mit hus	11,6%
Kommunen skal tilbyde en ordning med en mobil flishugger, så jeg kan få fliset på adressen eller på en central plads i mit kvarter	15,8%
Jeg vil aflevere mit have- og grenaffald på containerpladserne	79,5%
Jeg har ikke noget have- og grenaffald	3,9%
Ved ikke	2,6%
I alt	100,0%

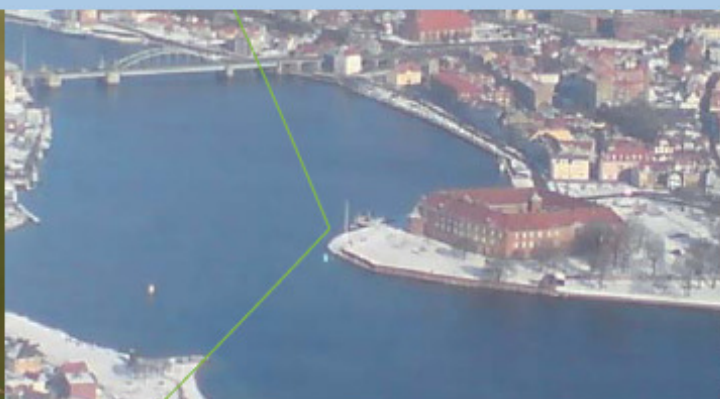
Er du villig til at betale mere for at få en ordning til dit have- og grenaffald?

	Procent
Nej	79,3%
Ja, op til 300 kr. mere om året	13,8%
Ja, mellem 300 og 500 kr. mere om året	3,9%
Ja, mellem 500 og 1000 kr. mere om året	0,3%
Ved ikke	2,8%
I alt	100,0%

Er du indstillet på, at din skraldesæk og/eller container afhentes hver 14. dag? - Du kan frit vælge en større beholder til dit affald

	Procent
Ja	27,2%
Nej	68,8%
Ved ikke	4,0%
Ikke relevant	0,0%
I alt	100,0%

www.sonderborg.dk

Sønderborg Kommune
Miljøafdelingen
Rådhusstrøget 10
6400 Sønderborg
T 8872 4083
F 8872 6440
miljo@sonderborg.dk